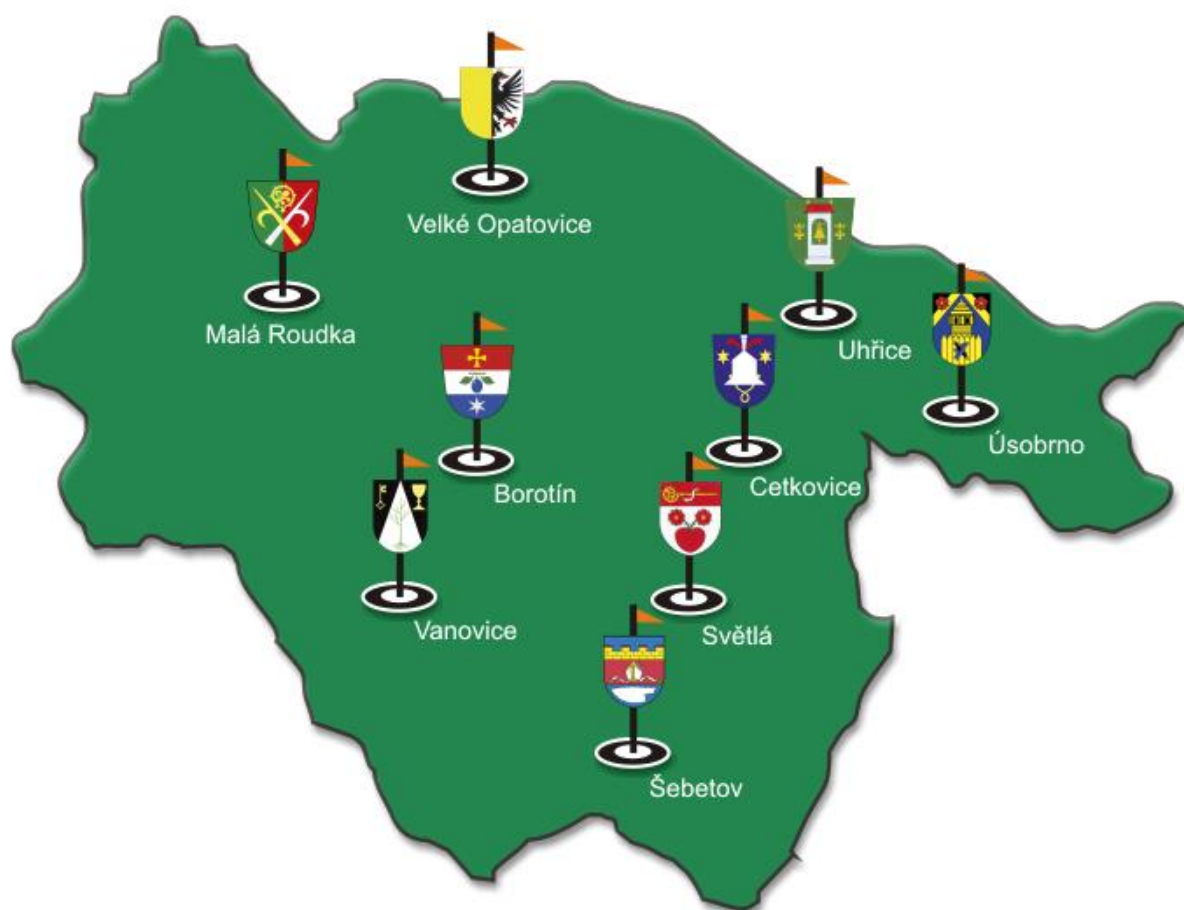

STRATEGIE ROZVOJE SVAZKU OBCÍ MALÁ HANÁ

STRATEGIE ROZVOJE SVAZKU OBCÍ MALÁ HANÁ 2021-2027

Zadavatel: Svazek obcí Malá Haná

Náves 168, 679 38 Cetkovice

IČ: 70972818

Zpracovatel MAS Partnerství venkova, z.s.

Vísky 96, 679 33 Vísky

IČ: 26989018

Zhotovitelé:

Ing. Dagmar Burgerová

.....

Ing. Lucie Prokopová

.....

a kolektiv autorů

Obsah

<i>ÚVOD</i>	7
<i>A. Analytická část</i>	9
A.1 Identifikace mikroregionu	9
1. Základní informace	9
2. Charakteristika území mikroregionu	12
3. Obyvatelstvo a sídla	14
4. Hospodářství	23
5. Dopravní infrastruktura	30
6. Technická infrastruktura	35
7. Občanská vybavenost	39
8. Rekreace, sport a cestovní ruch	44
9. Životní prostředí	47
10. Správa mikroregionu	53
A.2 Závěry situační analýzy	59
1. SWOT analýza	61
<i>B. Návrhová část</i>	62
B.1 Vize rozvoje mikroregionu	63
1. Rozvojové oblasti a cíle pro období 2021-2027	64
2. Priority rozvoje	65
3. Rozvojové projekty	68
4. Soulad se strategickými cíli strategie rozvoje kraje	75

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa svazku obcí Malá Haná	11
Obrázek 2: Mapa mikroregionu Malá Haná.....	12
Obrázek 3: Velikostní struktura	13
Obrázek 4: Graf populačního vývoje v období 2001–2019 (k 31.12.)	16
Obrázek 5: Graf vývoje věkové struktury obyvatelstva mikroregionu v letech 2015–2019.....	17
Obrázek 6: Věkové složení obyvatelstva v obcích mikroregionu v roce 2019.....	19
Obrázek 7: Graf vývoje nezaměstnanosti v letech 2015-2019.....	24
Obrázek 8: Odvětvová struktura v mikroregionu.....	27
Obrázek 9: Dálniční těleso na území Malé Hané	30
Obrázek 10: Silniční síť na území Malé Hané.....	31
Obrázek 11: Druhy pozemků na území Malé Hané.....	48
Obrázek 12: Graf srovnání podílu ekonomicky aktivních subjektů	50
Obrázek 13: Biotopy na území Malé Hané.....	51
Obrázek 14: Chráněná území Malé Hané	52
Obrázek 15: Mapa působnosti MAS Partnerství venkova z.s.	58
Obrázek 16: Schéma implementace návrhové části	62

Seznam tabulek

Tabulka 1: Seznam obcí mikroregionu	14
Tabulka 2: Základní údaje o obcích mikroregionu Malá Haná v roce 2019	15
Tabulka 3: Věková struktura obyvatelstva v obcích mikroregionu v roce 2019	18
Tabulka 4: Vývoj indexu stáří v obcích mikroregionu v letech 2010-2019	20
Tabulka 5: Graf vzdělanostní struktury obyvatelstva mikroregionu Malá Haná dle SLDB v letech 1991,2001 a 2011.....	21
Tabulka 6: Graf vzdělanostní struktury obyvatelstva dle SLDB 2011	22
Tabulka 7: Poskytnuté dotace svazku za rok 2019.....	23
Tabulka 8: Počet nezaměstnaných obyvatel v mikroregionu Malá Haná v roce 2019	25
Tabulka 9: Podíl nezaměstnaných obyvatel dle území v roce 2019.....	26
Tabulka 10: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti ke dni 31.12.2019	28
Tabulka 11: Výsledky celostátního sčítání dopravy 2016	32
Tabulka 12: Přehled spojů v mikroregionu	33
Tabulka 13: Technická infrastruktura v obcích.....	35
Tabulka 14: Školní zařízení v mikroregionu	40
Tabulka 15: Možnosti zdravotní péče na území Malé Hané	41

Tabulka 16: Sociální a občanská vybavenost	42
Tabulka 17: Možnosti sportovního využití na území Malé Hané.....	44
Tabulka 18: Druhy pozemků na území Malé Hané	48
Tabulka 19: Ekonomicky aktivní subjekty Malá Haná	49
Tabulka 20: Ekonomicky aktivní subjekty srovnání	50
Tabulka 21: Přehled ÚPD obcí mikroregionu Malá Haná	56
Tabulka 22: SWOT analýza	61
Tabulka 23: Rozvojové oblasti a cíle pro období 2021-2025	65

Seznam zkratek

ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
IDS	Integrovaný dopravní systém
IROP	Integrovaný regionální operační program
JMK	Jihomoravský kraj
KES	Koeficient ekologické stability
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
ORP	Obec s rozšířenou působností
PO	Právnícká osoba
SPÚ	Státní pozemkový úřad
TTP	Trvalé travní porosty
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚP	Územní plán
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
ZŠ	Základní škola

ÚVOD

Vyvážený rozvoj regionů je jednou z diskutovaných problematik. Na území České republiky se s tematikou regionální politiky setkáváme intenzivněji až na počátku 90. let minulého století. Hlavním cílem je snižování meziregionálních disparit. Zpravidla regiony s dobrou dopravní polohou, existencí zdrojů nebo potenciálem pro podnikání a rozvoj vzdělanosti se významně vyvíjejí, zatímco venkovské a hospodářsky slabé oblasti se potýkají s rizikem odlivu obyvatel a nedostatkem financí potřebných pro překonání rozdílů. Je zapotřebí využít existujících silných stránek méně rozvinutých oblastí a eliminovat faktory překážející rozvoji, správně využívat příležitosti (vhodné dotační příležitosti) a identifikovat případná rizika.

Decentralizace veřejné správy dala opětovně možnost vzniku obcím s nízkou hustotou osídlení a nízkým počtem obyvatel. V České republice je v současnosti struktura územně samosprávních celků tvořena z více jak 80 % obcemi s velikostí do 1 000 obyvatel. **Malé obce** mají sociální výhody – pevnější sousedské vztahy, zachovávání tradic atp. Na druhou stranu jsou tyto obce často znevýhodněné nižšími finančními příjmy, čímž jsou pro ně rozsáhlejší investiční projekty, zejména co se týče infrastruktury, často nerealizovatelné.

Venkov je zejména v poslední době velmi **atraktivním místem pro život**. Lidé z měst mají zájem o venkovské lokality v blízkosti velkých měst, aby mohli využívat výhody spojené s životním prostředím na venkově, nízkým dopravním provozem či nezatížením průmyslovou činností. Ovšem s novou výstavbou v menších obcích se zvedají nároky občanů jednak na občanskou vybavenost (dětská hřiště, místa kulturního setkávání, sportoviště atp.), ale také potřeba zvýšení kapacity technické infrastruktury v daných obcích.

Na druhou stranu je právě **úroveň občanské vybavenosti** jednou z priorit budoucích obyvatel a obce. Ty obce, které mají lepší dostupnost služeb a technického zázemí se tak setkávají s vyšším zájmem nových občanů, čímž opět dochází k prohlubování již zmíněných disparit. Menší obce se také potýkají s nedostatkem pracovních příležitostí, při kterém hrozí stěhování občanů do větších měst a center.

Snižování rozdílů mezi jednotlivými obcemi lze dosáhnout **vzájemnou spoluprací obcí**. Problémy, které jsou pro jednotlivého aktéra řešitelné obtížně, lze překonat koordinací činností a spojením sil s více aktéry. Těmi nejsou pouze jednotlivé obce a města, ale důležitým cílem správně fungujícího celku je zapojení do dění také ostatních subjektů, jakými mohou být místní firmy a podnikatelé, potenciální investoři, vzdělávací instituce, neziskové organizace či veřejnost.

Za tímto účelem došlo také ke vzniku mikroregionu Malá Haná.

Strategie rozvoje mikroregionu Malá Haná pro období 2021–2027 je **základním strategickým dokumentem**, který vychází z principů trvale udržitelného rozvoje. Jeho

cílem identifikovat faktory rozvoje a impulzy pro vnější spolupráci pro nastolení optimálních podmínek života obyvatel a návštěvníků regionu.

Strategie byla vytvářena dle Metodické příručky pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionu (MMR, 2009) a ztotožňuje se, se základními **principy rozvoje venkova** dle Agendy 21. V dokumentu se tak prolínají data za dostatečně reprezentativní časová období, která jsou čerpána z veřejně dostupných databází a úřadů (ČSÚ, MPSV, ÚUR, ÚAP ORP, ÚPD aj.), výsledná identifikace charakteristiky mikroregionu je však dále opředená i o tzv. „měkkou část dat“, kterou představují jednotlivá vyjádření a postoje starostů obcí.

A. Analytická část

A.1 Identifikace mikroregionu

1. Základní informace

Dobrovolný svazek obcí Malá Haná byl založen 26. 11. 2001 na základě setkání starostů a schválení uzavření smlouvy o dobrovolném svazku obcí¹. Platné znění stanov svazku je aktualizováno ke dni 1. 1. 2016.

Název svazku: „Svazek obcí Malá Haná“

Sídlo svazku: Náves 168, 679 38 Cetkovice

IČ: 70972818

Předmětem činnosti svazku je dle stanov účinných od 1. 1. 2016:

- rozvoj malého a středního podnikání, podpora zemědělského hospodaření, rozvoj řemesel a služeb,
- vytváření nových pracovních míst, řešení nezaměstnanosti a zvýšení ekonomických aktivit a hospodářské síly regionu,
- podpora hospodářské infrastruktury (doprava, telekomunikace, energie, odpadové hospodářství apod.), zajištění dopravní obslužnosti,
- sociální rozvoj obcí, vzdělávání, školství, kultura, sportovní a společenské akce,
- vzájemná spolupráce na úseku informatiky s cílem zlepšení vzájemné informovanosti členských obcí o činnosti regionu a možnostech podpor venkova ze státních a jiných fondů a dále prezentace regionu navenek,
- ochrana životního prostředí, rozvoj přírodního dědictví,
- rozvoj cestovního ruchu, venkovské turistiky, krajových specialit a společenského života,
- propagace svazku a jeho zájmového území, mezinárodní spolupráce,
- společné postupy při uplatňování požadavků na dotace ze státních a zahraničních fondů s cílem zajistit financování z jiných než vlastních zdrojů,
- koordinace územních plánů jednotlivých obcí a územního plánování v regionálním měřítku.

Orgány svazku jsou:

Předseda: Ing. Zdeněk Toul

Předseda je výkonným a statutárním orgánem svazku, oprávněným jednat za svazek navenek. Předseda řídí činnost svazku mezi valnými hromadami. Je volen valnou hromadou na funkční období čtyř let. Předseda má následující kompetence:

- svolává jednání valné hromady, organizačně a administrativně zajišťuje jejich průběh,

¹ právní forma DSO dle zák. č. 128/2000 Sb.

- koordinuje a řídí práci pracovního předsednictva a místopředsedy svazku,
- jedná za svazek navenek včetně podpisů na dokumentech,
- nakládá s finančními prostředky svazku v souladu se stanovami svazku, vždy však společně s místopředsedou,
- zodpovídá za finanční hospodaření a za zajištění kontroly hospodaření svazku auditorem,
- zajištění vedení účetnictví a archivace dokumentů svazku.

Místopředseda: Mgr. Petr Horák

Místopředseda zastupuje předsedu v době nepřítomnosti předsedy nebo po pověření výkonem některých svých činností i mimo tuto dobu. Místopředseda je volen valnou hromadou na funkční období čtyř let.

Pracovní předsednictvo: Ing. Zdeněk Toul, Mgr. Petr Horák a Josef Pavlík

Jedná se o tříčlenné představenstvo, které je voleno valnou hromadou na funkční období čtyř let. Členem je vždy předseda a místopředseda svazku. Další člen může být volen pouze z řad starostů členských obcí a členů zastupitelstev členských obcí. Do působnosti pracovního předsednictva náleží:

- rozhodování o užití prostředků svazku v rámci schváleného rozpočtu,
- navrhování programu pro jednání valné hromady,
- vytváření odborných komisí, které jsou poradním orgánem,
- zabezpečování plnění rozhodnutí valné hromady.

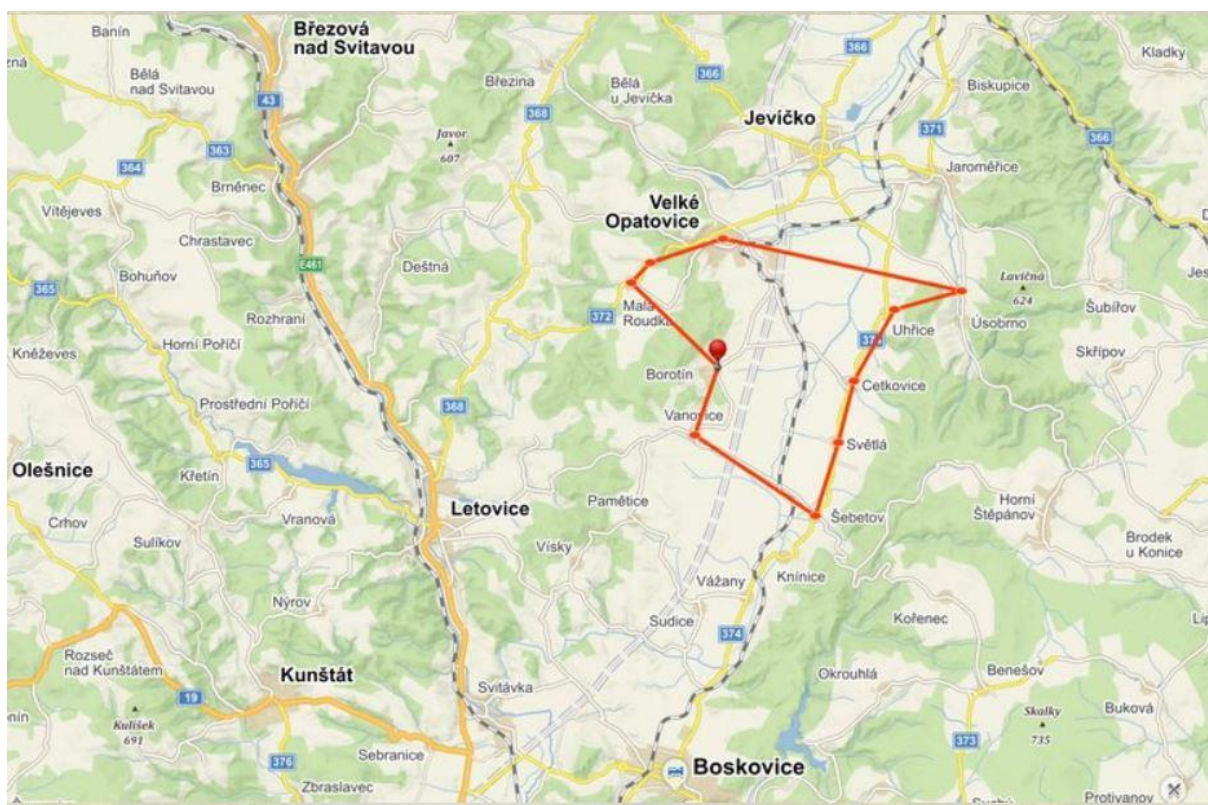
Valná hromada: obec Borotín, obec Cetkovice, obec Malá Roudka, Obec Světlá, obec Šebetov, obec Uhřice, obec Úsobrno, obec Vanovice a město Velké Opatovice.

Valná hromada je nejvyšším orgánem svazku a tvořena všemi členy svazku. Každý člen svazku má jeden hlas. Valná hromada rozhoduje o zásadních věcech svazku, např.:

- přijímání, změna a doplnění stanov svazku,
- schvalování jednacího řádu valné hromady,
- rozhodování o přijetí nového člena či vyloučení člena ze svazku,
- rozhodování o výši členských příspěvků,
- volba členů pracovního předsednictva, předsedy, místopředsedy a členů kontrolního výboru,
- schvalování ročního rozpočtu svazku, závěrečného účtu a roční účetní závěrky svazku,
- rozhodování o jednotlivých činnostech, aktivitách a akcích svazku a schvalování případné spoluúčasti třetích osob na nich,
- rozhodování o zrušení svazku, aj.

Kontrolní výbor: Ing. Kateřina Gerbrichová – předsedkyně, František Komínek a Zdeněk Čížek

Kontrolní výbor je kontrolním a revizním orgánem svazku. Je tříčlenný a je volen na funkční období čtyř let. Členem nemůže být předseda ani místopředseda svazku. Kontrolní výbor předkládá valné hromadě vždy nejméně jedenkrát ročně zprávu o své činnosti a o kontrole hospodaření.

Obrázek 1: Mapa svazku obcí Malá Haná²

Shrnutí:

- ✓ vznik svazku v roce 2001
- ✓ snaha o rozvoj regionů bez vytváření disparit
- ✓ spolupráce a rozvoj ve všech oblastech – podnikání, ekonomika, sociální rozvoj, koordinace územního plánování
- ✓ výkonné orgány svazku – předseda, místopředseda, pracovní předsednictvo, valná hromada a kontrolní výbor.

² Zdroj: <https://www.malahana.cz>

2. Charakteristika území mikroregionu

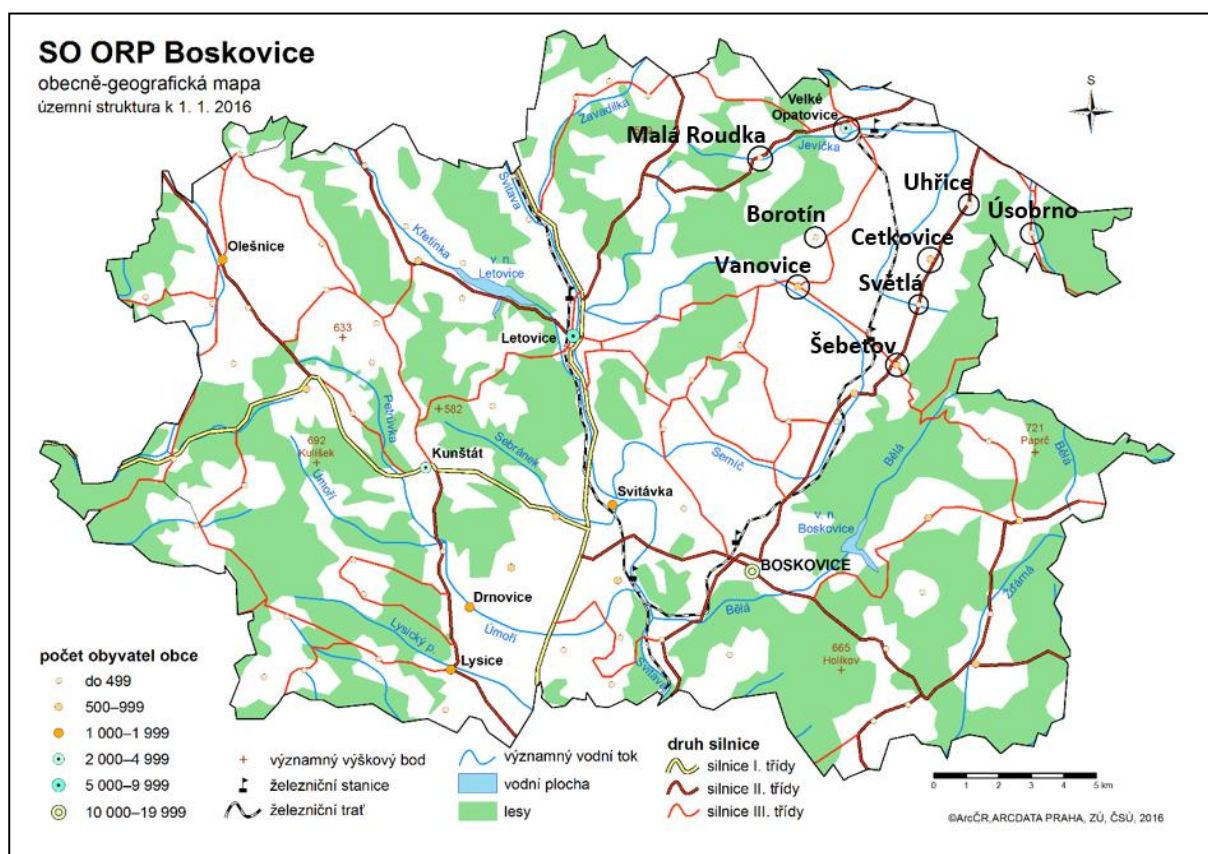
Mikroregion se nachází v nejsevernějším výběžku Jihomoravského kraje, severně od okresního města Blanska. Severní částí katastrálního území sousedí s okresem Svitavy, obce ležící na východním okraji mikroregionu sousedí s okresem Prostějov, ostatní části území leží uvnitř okresu Blansko. Mikroregion Malá Haná **je tvořen 9 obcemi** (8 % počtu všech obcí okresu), seskupenými kolem železniční tratě Skalnice nad Svitavou – Velké Opatovice.

Obrázek 2: Mapa mikroregionu Malá Haná³

Mikroregion Malá Haná tvoří převážně malé obce, s výjimkou města Velké Opatovice. Toto město je hlavním centrem celého mikroregionu s plnohodnotným společenským, kulturním, vzdělávacím a průmyslovým zázemím. I proto tak výrazně vyniká nad sdružujícími obcemi a je mezi nimi znatelný rozdíl napříč všemi oblastmi. Na níže uvedeném obrázku je zakresleno rozmístění obcí mikroregionu.

³ Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 3: Velikostní struktura⁴

K 1. 1. 2020 zde žilo 7 385 obyvatel, což představuje 6,77 % podílu obyvatel okresu Blansko⁵ a 0,62 % podílu Jihomoravského kraje⁶. Celková rozloha mikroregionu dosahuje **84,09 km²**, což odpovídá 9,74 % podílu rozlohy okresu Blansko⁷ a 1,17 % rozlohy Jihomoravského kraje⁸. Počty obyvatel a rozlohu území jednotlivých obcí zaznamenává tab. 1.

⁴ Zdroj: data ČSÚ, vlastní zpracování

⁵ Počet obyvatel okresu Blansko k 1. 1. 2020 je 109 136 obyvatel, zdroj: ČSÚ

⁶ Počet obyvatel JmK k 1. 1. 2020 je 1 191 989 obyvatel, zdroj: ČSÚ

⁷ Rozloha okresu Blansko je 863 km², zdroj: ČSÚ

⁸ Rozloha JmK je 7 188 km², zdroj: ČSÚ

Tabulka 1: Seznam obcí mikroregionu⁹

Status	Název	Počet obyvatel k 1.1.2021	Rozloha v km ²
obec	Borotín	421	7,62
obec	Cetkovice	736	8,53
obec	Malá Roudka	220	3,86
obec	Světlá	243	2,23
obec	Šebetov	856	9,42
obec	Uhřice	311	6,56
obec	Úsobrno	430	7,79
obec	Vanovice	535	12,15
město	Velké Opatovice	3633	25,93
celkem	mikroregion	7385	84,09

3. Obyvatelstvo a sídla

Mikroregion Malá Haná se vykazuje převážně menší hustotou obyvatel pohybující se v rozpětí 213 až 864. Výjimkou je město Velké Opatovice, kde se počet obyvatel pohybuje přes 3,5 tisíce. Pět obcí má méně než 500 obyvatel a tři obce mají více než jednu územní část (viz Tab. 1).

Průměrný počet obyvatel na jednu obec mikroregionu je 824, bez výrazně osídlenějšího města Velké Opatovice je to pak 471 obyvatel. S vyššími územními celky hodnoty průměru přirozeně narůstají (okres 940, kraj 1 771, Česká republika 1 709). Při vzájemném porovnání náleží nejnižší průměr právě mikroregionu.

Co se týče průměrné rozlohy obcí, ta vychází 9,34 km², resp. 7,27 km² bez Velkých Opatovic. Obě hodnoty převyšují průměr okresní (7,43 km²), ale zároveň jsou nižší než průměr krajský (10,68 km²) a celorepublikový průměr (12,6 km²).

⁹ Zdroj: mvcr.cz, ČSÚ, vlastní zpracování

Průměrná hustota zalidnění mikroregionu v roce 2019 byla 88 obyv./km², nezapočteme-li město Velké Opatovice, vychází hodnota na 65 obyv./km². Pro srovnání, obě hodnoty jsou nižší než průměry okresní (126 obyv./km²), krajský (165 obyv./km²) i republikový (130 obyv./km²).

Uvedená data a také poloha regionu s rysy drsného prostředí Dražanské vrchoviny s kopci a lesnatými výběžky odráží charakter venkovského prostředí se značnou územní roztržitostí. Pro dané území jsou typické menší obce i díky vyšší poloze regionu, kde je osídlení obecně menší než v nížinách. Přirozeným centrem mikroregionu je město Velké Opatovice.

Tabulka 2: Základní údaje o obcích mikroregionu Malá Haná v roce 2019¹⁰

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Hustota zalidnění	Počet částí	Počet katastrů
Borotín	431	7,62	57	1	1
Cetkovice	761	8,53	89	1	1
Malá Roudka	213	3,86	55	2	2
Světlá	244	2,23	109	1	1
Šebetov	864	9,42	92	1	1
Uhřice	307	6,56	47	1	1
Úsobrno	427	7,79	55	1	1
Vanovice	522	12,15	43	2	2
Velké Opatovice	3 643	25,93	140	6	6
Malá Haná	7 412	84,09	88	16	16

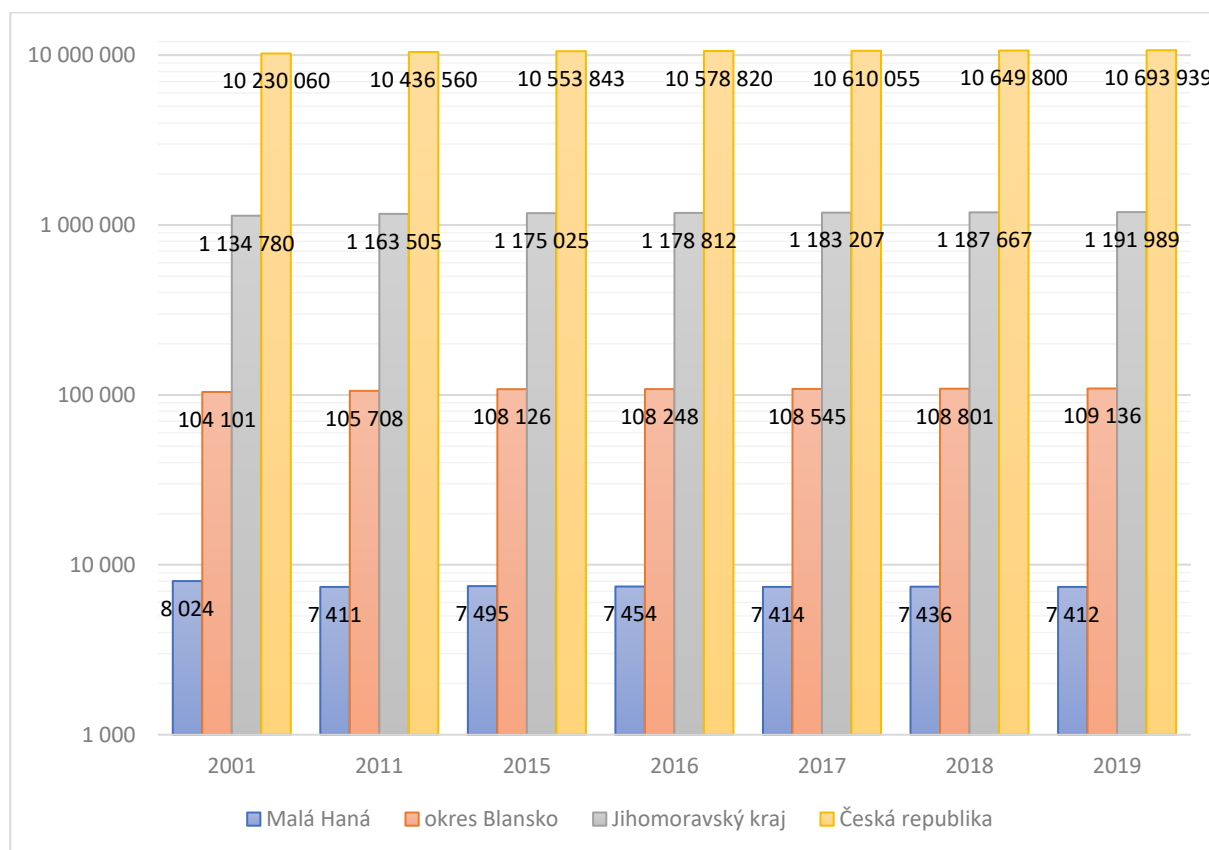
V rámci mikroregionu jsou zastoupeny tři velikostní kategorie na základě počtu obyvatel. Převažují zejména menší obce v rozmezí 200–499 obyvatel (Borotín, Malá Roudka, Světlá, Uhřice, Vanovice). Tato velikostní struktura tvoří největší podíl na celkovém počtu obcí. Další tři obce (Cetkovice, Šebetov, Vanovice) spadají do velikostní kategorie 500–999 obyvatel. Do kategorie 2000–4999 obyvatel spadá pouze město Velké Opatovice. Jiné velikostní kategorie se v mikroregionu nevyskytují.

Dopravní provázanost mezi obcemi je zajištěna komunikacemi II. a III. třídy, často v zastaralém stavu. Dopravní dostupnost zároveň ztěžuje samotná poloha mikroregionu

¹⁰ Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

v rámci okresu i kraje. Mikroregion se vyznačuje kopcovitým reliéfem se znatelnou roztříštěností okolí typickou pro danou periferii. I s ohledem na charakter mikroregionu zde převládá dlouhodobě tradiční zemědělská výroba, jako jedno z mála odvětví, kterému se dlouhodobě daří odolávat podmínkám mikroregionu.

Poloha mikroregionu spolu s těžkými podmínkami uplatnění včetně neefektivní dopravní přístupnosti přirozeně doléhá na populačním vývoji oblasti. Jedná se o zásadní aspekty ovlivňující vývoj obyvatelstva v posledních letech, který zachycuje následující graf.

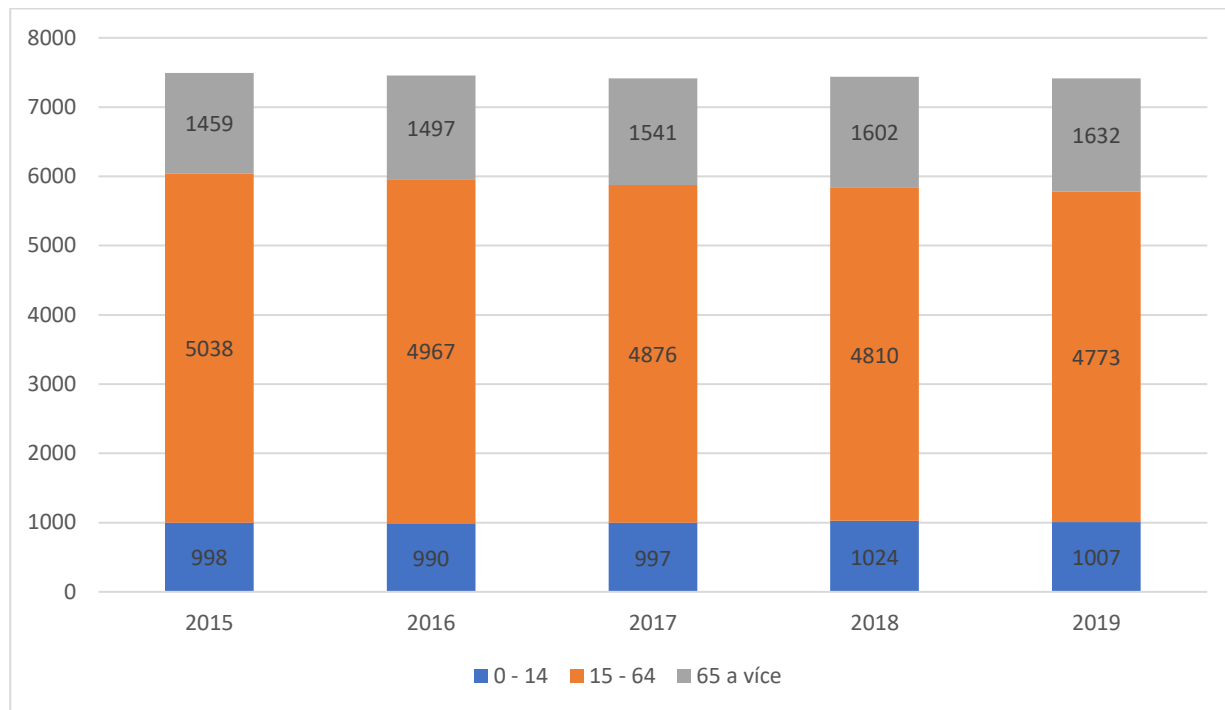
Obrázek 4: Graf populačního vývoje v období 2001–2019 (k 31.12.)¹¹

Mikroregion byl založen v r. 2001, proto byla data pro srovnání použita od tohoto roku. Na uvedeném grafu můžeme přehledně pozorovat změny v populačním vývoji od roku 2001, i ve srovnání s vyššími územními celky. Vzhledem k velikosti území mikroregionu Malá Haná je počet jeho obyvatel výrazně nižší než ve vyšších územních celcích. Co však má vývoj u všech sledovaných celků společného je udržitelný růst. Mikroregion byl nejlidnatějším v roce jeho založení, tedy v roce 2001. Ve srovnání s rokem 2011 však zaznamenal silný propad na historicky nejnižší počet obyvatel (7 411). V dalších letech však vývoj stagnuje bez trendu výrazných výkyvů.

Dalším ukazatelem pro specifikaci obyvatelstva je jeho věková struktura, včetně jejího vývoje. Vývoj věkové struktury populace v mikroregionu zachycuje níže uvedený graf. Doba

¹¹ Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

sledovaného úseku je posledních pět let, přičemž v každém roce dominuje populace v produktivním věku, přestože má klesající trend. Na rozdíl od zbylých dvou věkových kategorií, ty provází exponenciální růst. I v rámci regionu se projevuje celorepublikový trend stárnutí populace, a to i přesto, že tamní počet dětí a mladistvých stále roste, ovšem nikoliv tak vysokým tempem, aby se přiblížila hodnotám postproduktivní populace.

Obrázek 5: Graf vývoje věkové struktury obyvatelstva mikroregionu v letech 2015–2019¹²

Konkretizaci věkového rozložení v jednotlivých obcích mikroregionu v roce 2019 zaznamenává tabulka 2. Kromě počtu obyvatel v daných věkových skupinách zachycuje i průměrný věk.

¹² Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

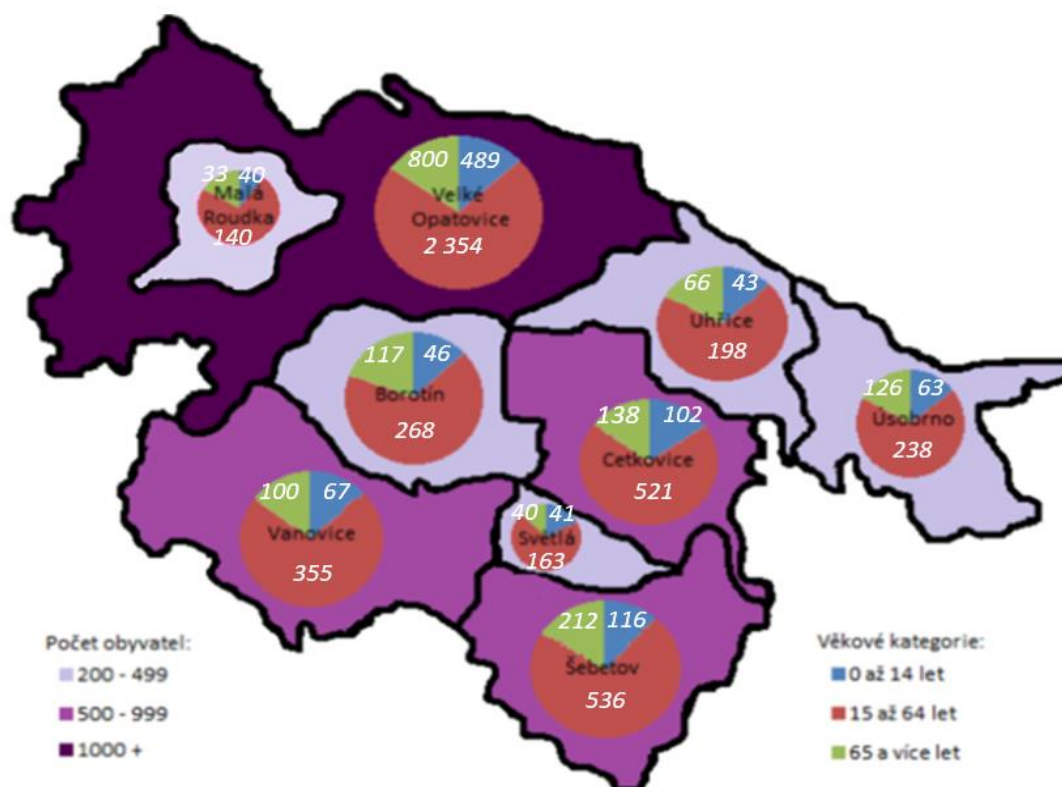
Tabulka 3: Věková struktura obyvatelstva v obcích mikroregionu v roce 2019¹³

Obec	Počet obyvatel	Věková struktura			
		0–14	15–64	65 a více	Věkový průměr
Borotín	431	46	268	117	45,5
Cetkovice	761	102	521	138	42,4
Malá Roudka	213	40	140	33	40,8
Světlá	244	41	163	40	40,3
Šebetov	864	116	536	212	45,3
Uhřice	307	43	198	66	43,7
Úsobrno	427	63	238	126	46,0
Vanovice	522	67	355	100	43,3
Velké Opatovice	3 643	489	2 354	800	44,3
Malá Haná	7 412	1 007	4 773	1 632	43,5

Na celkových úhrnech se výrazně podílí město Velké Opatovice vzhledem ke své rozloze a hustotě zalidnění. Velké Opatovice dosahují jednoznačně nejvyšších hodnot napříč všemi věkovými kategoriemi než u ostatních obcí. Nezapočteme-li toto město, nejobydlenější obcí mikroregionu byl v roce 2019 Šebetov. Zároveň zde byly všechny věkové skupiny zastoupeny ze všech obcí nejvíce. Průměrně nejstarší obyvatelstvo pak bylo v daném roce v obci Úsobrno (46 let).

Názorný přehled věkového složení obyvatelstva pro jednotlivé obce mikroregionu udává obrázek níže. Mapa regionu zachycuje přesné počty obyvatel v útlém, produktivním a postproduktivním věku za rok 2019 včetně rozčlenění obce dle její velikosti, resp. počtu obyvatel.

¹³ Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Obrázek 6: Věkové složení obyvatelstva v obcích mikroregionu v roce 2019¹⁴

Ve všech obcích mikroregionu dominuje věková skupina v produktivním věku, tedy od 15 do 64 let. Podíl osob v produktivním věku v rámci mikroregionu dosahuje 64 %, téměř vyrovnaně jako u podílu okresu (63 %). Z pohledu jednotlivých obcí mají největší podíl těchto osob obce Cetkovice a Vanovice, které měly v roce 2019 shodných 68 %. Naopak nejnižší podíl zaznamenala za totéž období obec Úsobrno s 56 %.

Další věkové kategorie, které jsou hojně zastoupeny v rámci mikroregionu, jsou děti a mladiství do 15 let a dále senioři nad 65 let. V rámci okresu byl v populaci podíl dětí 16 % a seniorů 21 %, což téměř odpovídá hodnotám v rámci mikroregionu (děti 14 %, senioři 22 %).

Dětí bylo v populaci mikroregionu za rok 2019 zaznamenáno nejvíce v obci Malá Roudka (19 %), nejméně pak v obci Borotín (11 %). Obcí s největším podílem obyvatel v důchodovém věku v témže roce bylo Úsobrno (30 %), zatímco s nejnižším podílem to byla obec Malá Roudka (15 %).

K posuzování demografické situace bývá velice často používán index stárí jakožto charakteristika věkové struktury obyvatelstva vypovídající o stárnutí populace. Vyjadřuje, kolik obyvatel ze starších věkových skupin připadá na sto dětí. Konkrétně v tomto případě vyjadřuje, kolik obyvatel ve věku nad 65 let připadá na 100 dětí do 15 let věku. Pro lepší

¹⁴ Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

přehlednost bývá podíl ještě vynásoben 100. Výstupem je hodnota udávající převahu příslušné generace. Pokud je počet obou kategorií přesně vyrovnán, rovná se hodnota indexu 100. Je-li konečná hodnota nižší než 100, převažuje mladá generace. Je-li hodnota naopak vyšší, značí to o převaze starší generace. Přehledný vývoj indexu stárí v jednotlivých obcích mikroregionu včetně jeho souhrnného indexu zachycuje následující tabulka.

Tabulka 4: Vývoj indexu stárí v obcích mikroregionu v letech 2010-2019¹⁵

Obec	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Borotín	118	139	148	167	174	194	196	225	250	254
Cetkovice	77	86	96	114	122	127	145	145	136	135
Malá Roudka	194	172	163	178	162	116	79	74	74	83
Světlá	110	91	71	69	82	95	97	100	95	98
Šebetov	107	117	138	158	162	177	180	178	181	183
Uhřice	124	141	132	117	146	194	178	187	144	153
Úsobrno	167	152	152	163	192	209	209	213	211	200
Vanovice	103	109	115	116	130	136	126	137	147	149
Velké Opatovice	103	111	118	124	127	136	146	149	155	164
Malá Haná	107	114	121	129	136	146	151	155	156	162

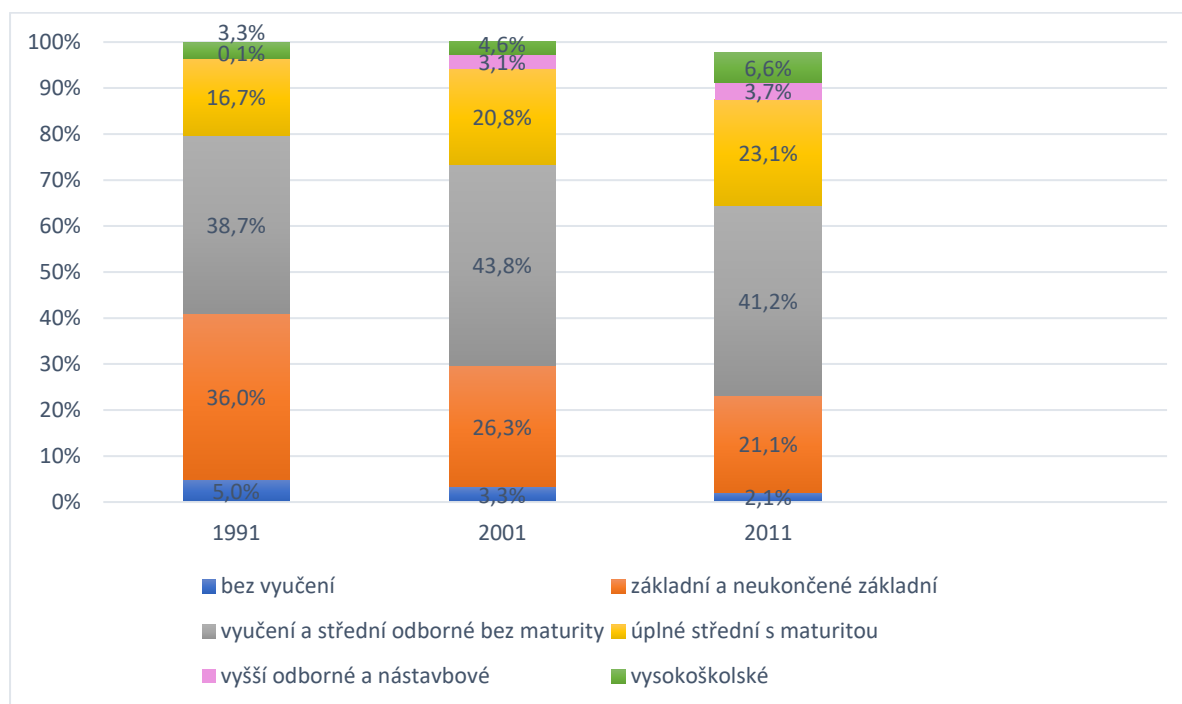
Údaje potvrzují současný celorepublikový trend stárnutí populace. Souhrnný index pro mikroregion se každoročně navyšuje a postupně se dostává až na hodnotu 162, prohlubuje se tak rozdíl mezi mladou a starou generací. Na celkovém indexu se podepisuje nárůst obyvatel v proaktivním věku v jednotlivých obcích, kde až na výjimky nacházíme hodnoty přesahující zlomovou hodnotu 100, někde i výrazně nad ní. Během sledovaného období ale nalezneme i hodnoty nekopírující trend stárnutí. Jedná se o dvouciferná čísla konkrétně u obcí Cetkovice, Malá Roudka a Světlá. Zatímco obec Cetkovice nedokázala v průběhu let udržet převahu mladší nad starší generací, obci Malé Roudce se podařilo své obyvatelstvo omladit. Jediné obci, které se dlouhodobě daří udržovat téměř vyrovnaný podíl seniorů na jedno dítě, je obec Světlá. V rámci mikroregionu měla tato obec během celého sledovaného období nejmladší populaci, v průměru to byla hodnota 91. Přičemž v roce 2013 vykazovala nejnižší index stárí – 69, což je nejnižší hodnota celého sledovaného úseku.

¹⁵ Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Nejvyššího indexu stáří dosáhla obec Borotín v roce 2019 s hodnotou 254. Zároveň to byla právě obec Borotín, která spolu s obcí Úsobrno vykazovaly během sledovaného období jedny z nejvyšších hodnot atakující i hodnotu 200. Borotín v průběhu posledních 10 let zaznamenal nejvýraznější nárůst seniorů oproti dětem, a to o 136. Od samotného počátku do konce desetiletého období se její index stáří více jak zdvojnásobil.

Z hlediska všeobecného rozvoje regionu je důležitým atributem také vzdělanostní struktura obyvatel. I díky dosaženému vzdělání je možné využívat moderní technologie, rozvíjet potenciál regionu, zavádět inovace a podporovat místní podnikatele, spravovat či zakládat vlastní podnikatelské subjekty včetně efektivnějšího řízení obecních projektů, využívání dotační politiky, hospodárná implementace finančních prostředků s návratností atd. Struktura obyvatelstva podle nejvyššího dosaženého vzdělání byla zkoumána v posledním sčítání lidí, bytů a domácností v roce 2011. Jeho výsledky za roky 1991, 2001 a 2011 jsou zaneseny v grafu níže.

Tabulka 5: Graf vzdělanostní struktury obyvatelstva mikroregionu Malá Haná dle SLDB v letech 1991, 2001 a 2011¹⁶

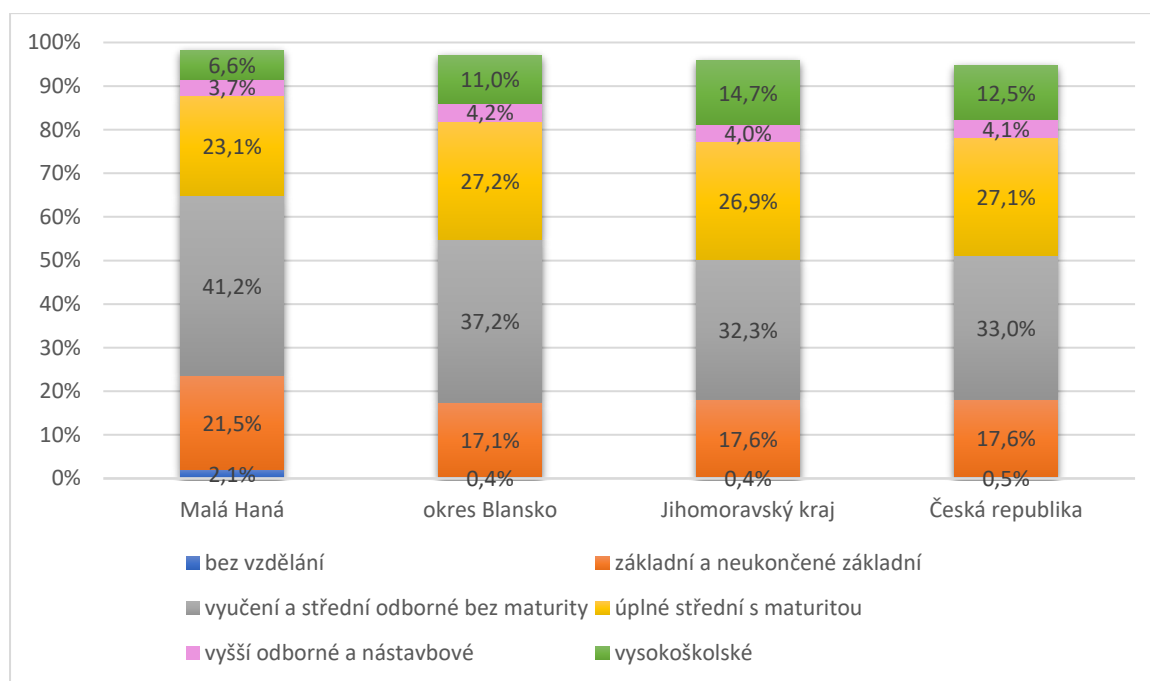

Data jednoznačně vypovídají o zlepšující se vzdělanosti obyvatel mikroregionu. Výsledky také potvrzují zájem o vzdělanost jedinců. Počet obyvatel bez vyučení do jisté míry odráží skutečnost existence ústavů sociální péče v Šebetově a Velkých Opatovicích. V průběhu let se však tento podíl snížil téměř o polovinu. Zároveň klesl podíl osob se základním vzděláním, konkrétně o 14,9 %, což je během sledovaného období nejvýraznější rozdíl. V ostatních vzdělanostních kategoriích pozorujeme navýšení – k nejvyššímu nárůstu mezi lety 1991 a 2011

¹⁶ Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

došlo v kategorii úplné střední s maturitou (rozdíl o 6,4 %). Z téměř nulového zastoupení absolventů vyššího odborného a nástavbového vzdělání došlo ke zvýšení na 3,8 %. Dvojnásobně přibýlo taktéž absolventů vysokých škol. Celkově se dá hodnotit, že vzdělanost v rámci mikroregionu roste, obyvatelé mají zájem o vědomostní rozvoj a tím tak zároveň zvyšují úroveň vzdělanostní struktury celé oblasti. Porovnání vzdělanostní struktury mikroregionu s vyššími územními celky nabízí graf níže.

Tabulka 6: Graf vzdělanostní struktury obyvatelstva dle SLDB 2011¹⁷

Vzdělanostní struktury daných lokalit vykazují podobné složení. Při bližším srovnání se dá dokonce konstatovat, že úroveň vzdělání v mikroregionu Malá Haná nezaostává za úrovní vyšších územních celků. I přesto, že region dosahuje největšího zastoupení žádného a nejnižšího dosaženého vzdělání, podíly vyššího vzdělání se přibližují okresním, krajským i celorepublikovým hodnotám. Rozdíl mezi regionální a celorepublikovou úrovní nejvyššího dosaženého vzdělání je sice téměř poloviční, ovšem i tak mikroregion vykazuje známky nárůstu. Což také potvrdil předchozí graf a s rostoucím trendem se může neustále jeho vzdělanostní úroveň zvyšovat.

Shrnutí:

- ✓ nízká hustota osídlení mikroregionu kvůli přírodním podmínkám Dražanské vrchoviny
- ✓ průměrné rozlohy obcí jsou nižší než krajský a celorepublikový průměr (kromě Velkých Opatovic)
- ✓ průměrný počet obyvatel obcí v mikroregionu je 471, nezapočítáváme-li město Velké Opatovice
- ✓ dominuje zde populace v produktivním věku, ale současně je zde i celorepublikový trend stárnutí obyvatel
- ✓ vzdělanostní struktura obyvatel roste a dostává se na úroveň vyšších územních celků

¹⁷ Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

4. Hospodářství

Aktuální ekonomická situace v České republice dopadá pochopitelně také i na samotný mikroregion. Obecně lze ekonomickou situaci posuzovat dle příslušných indikátorů v závislosti na požadovaný výstup. Pro účely Strategie rozvoje Svazku obcí Malá Haná se zaměříme na míru nezaměstnanosti, která se výrazně odráží na ekonomickém dění obcí ve svazku a ovlivňuje trh práce. Trh práce zároveň ovlivňují podnikatelské subjekty působících v mikroregionu.

Hospodaření svazku obcí je vedeno v příslušné správě dle zákonných povinností. Svazek obcí Malá Haná se sídlem v Cetkovicích hospodařil na základě schváleného rozpočtu. Celkové příjmy a výdaje byly stanoveny ve výši 500 000 Kč. Během roku byl však schválený rozpočet prostřednictvím rozpočtového opatření navýšen. Výsledné příjmy činily 679 200 Kč a výdaje 679 200 Kč. Svazek tak za rok 2019 hospodařil vyrovnaně, a to i za podpory poskytnutých příspěvků členských obcí a poskytnutých dotací. Alokované dotace, které tvoří celkové příjmy svazku, specifikuje tabulka níže.

Tabulka 7: Poskytnuté dotace svazku za rok 2019

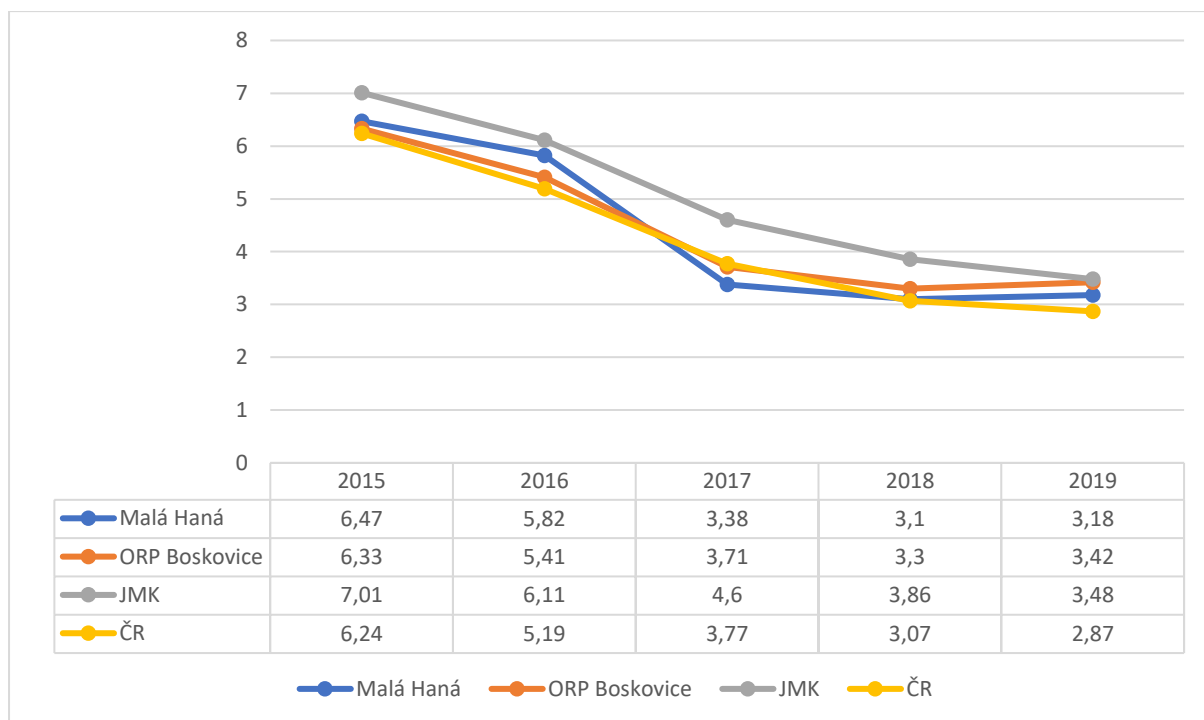
Název projektu	Rok	Náklady	Poskytovatel dotace
Podpora rozvoje mikroregionu Malá Haná 2019+	2019	279 125 Kč	Ministerstvo pro místní rozvoj
Pořízení elektrokol do členských obcí svazku	2019 ¹⁸	400 000 Kč	Odbor kanceláře hejtmána Jihomoravského kraje

Výdaje Svazku tvořily příspěvky obcím, konkrétně do Informačního centra Velké Opatovice ve výši 100 000 Kč; příspěvek 30 000 Kč obci Vanovice, která byla pořadatelem tradiční akce – cestování na kole po trase mikroregionu se zastávkou v každé členské obci s názvem „Okolo Malé Hané“. Do výdajů byl zahrnutý i dar poskytnutý klubu českých turistů Malá Haná Velké Opatovice ve výši 10 000 Kč. Ostatní výdaje byly běžné provozní.

¹⁸ Dotace byla vyčerpaná až v roce 2020.

4.1 Trh práce

Jedním z indikátorů ekonomické situace je míra nezaměstnanosti, resp. podíl nezaměstnaných osob na daném území. Postupný vývoj nezaměstnanosti panující v mikroregionu můžeme porovnat s nezaměstnaností vyšších územních celků na níže uvedeném grafu. Pětiletý vývoj jasně ukazuje klesající trend nezaměstnanosti na všech územních úrovních.

Obrázek 7: Graf vývoje nezaměstnanosti v letech 2015-2019¹⁹

Při pohledu srovnání podílů nezaměstnaných osob v jednotlivých oblastech lze konstatovat, že po celou dobu sledovaného období byl nejvyšší podíl zachycen v Jihomoravském kraji. Každoročně dosahovala nejvyšších hodnot. Nezaměstnanost v mikroregionu během uplynulých pěti let prošla nejvýraznějšími změnami. Od počátku, kdy vykazoval podíl nezaměstnaných hodnotu 6,47 % a přibližoval se hodnotám v ORP Boskovice a České republice, došlo v roce 2017 k radikálnímu snížení téměř o polovinu na hodnotu 3,38 %. S touto hodnotou dosáhl mikroregion v daném roce nejnižší nezaměstnanosti. Klesající tendenci v následujících letech ještě pokračoval a v roce 2019 se podařilo dosáhnout hodnoty 3,18 % a přiblížila se tak nejvýrazněji k celorepublikovému podílu, který byl s hodnotou 2,87 % nejnižším za celou dobu sledovaného období v rámci všech oblastí.

Ukazatel podíl nezaměstnaných osob je přímo závislý na počtu dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let. Podle zákona o zaměstnanosti jsou to všichni uchazeči o zaměstnání, kteří mohou ihned nastoupit do zaměstnání. Podíl nezaměstnaných osob v mikroregionu v roce 2019 dosahoval 3,18 %. Hodnota je výsledkem souhrnných

¹⁹ Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

údajů zachycených v níže uvedené tabulce. Tabulka zároveň udává, kolik je v daných obcích mikroregionu nabízeno volných pracovních míst vedených v evidenci úřadu práce.

Tabulka 8: Počet nezaměstnaných obyvatel v mikroregionu Malá Haná v roce 2019²⁰

Obec	Počet obyvatel ve věku 15–64 let	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce	Podíl nezaměstnaných obyvatel	Volná pracovní místa
Borotín	268	12	4,6 %	-
Cetkovice	521	14	2,7 %	11
Malá Roudka	140	4	2,9 %	-
Světlá	163	3	1,8 %	-
Šebetov	536	15	2,7 %	1
Uhřice	198	6	3,0 %	-
Úsobrno	238	8	3,4 %	2
Vanovice	355	15	4,1 %	-
Velké Opatovice	2 354	75	3,2 %	26
Malá Haná	4 773	152	3,18 %	40

Nejvíce nezaměstnaných obyvatel měla v roce 2019 obec Borotín (4,6 %), nejméně nezaměstnaných měla obec Světlá (1,8 %). V rámci regionu bylo za dané období evidováno 40 volných pracovních míst, přičemž nadpoloviční podíl tvoří pouze město Velké Opatovice. Obecně lze říci, že poptávka po zaměstnání v mikroregionu výrazně převyšuje nabídku. Volná pracovní místa mohou být poskytnuta pouze 26 % uchazečům.

Následující tabulka srovnává nezaměstnanost podle území. Nezaměstnanost v mikroregionu Malá Haná porovnáme s nezaměstnaností v ORP Boskovice, okrese Blansko, s Jihomoravským krajem a s celorepublikovou nezaměstnaností.

²⁰ Zdroj: data ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 9: Podíl nezaměstnaných obyvatel dle území v roce 2019²¹

Území	Počet obyvatel ve věku 15–64 let	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce	Podíl nezaměstnaných obyvatel	Volná pracovní místa
Malá Haná	4 773	152	3,18 %	40
ORP Boskovice	33 096	1 137	3,44 %	417
Okres Blansko	68 795	1 763	2,56 %	791
Jihomoravský kraj	761 769	26 469	3,48 %	27 149
Česká republika	6 852 107	196 285	2,87 %	340 957

Malá Haná v roce 2019 zaznamenala nižší nezaměstnanost než v ORP Boskovice a Jihomoravském kraji. Nejméně nezaměstnaných osob bylo v daném roce v okrese Blansko, s podílem 2,56 % předběhl i celorepublikový podíl.

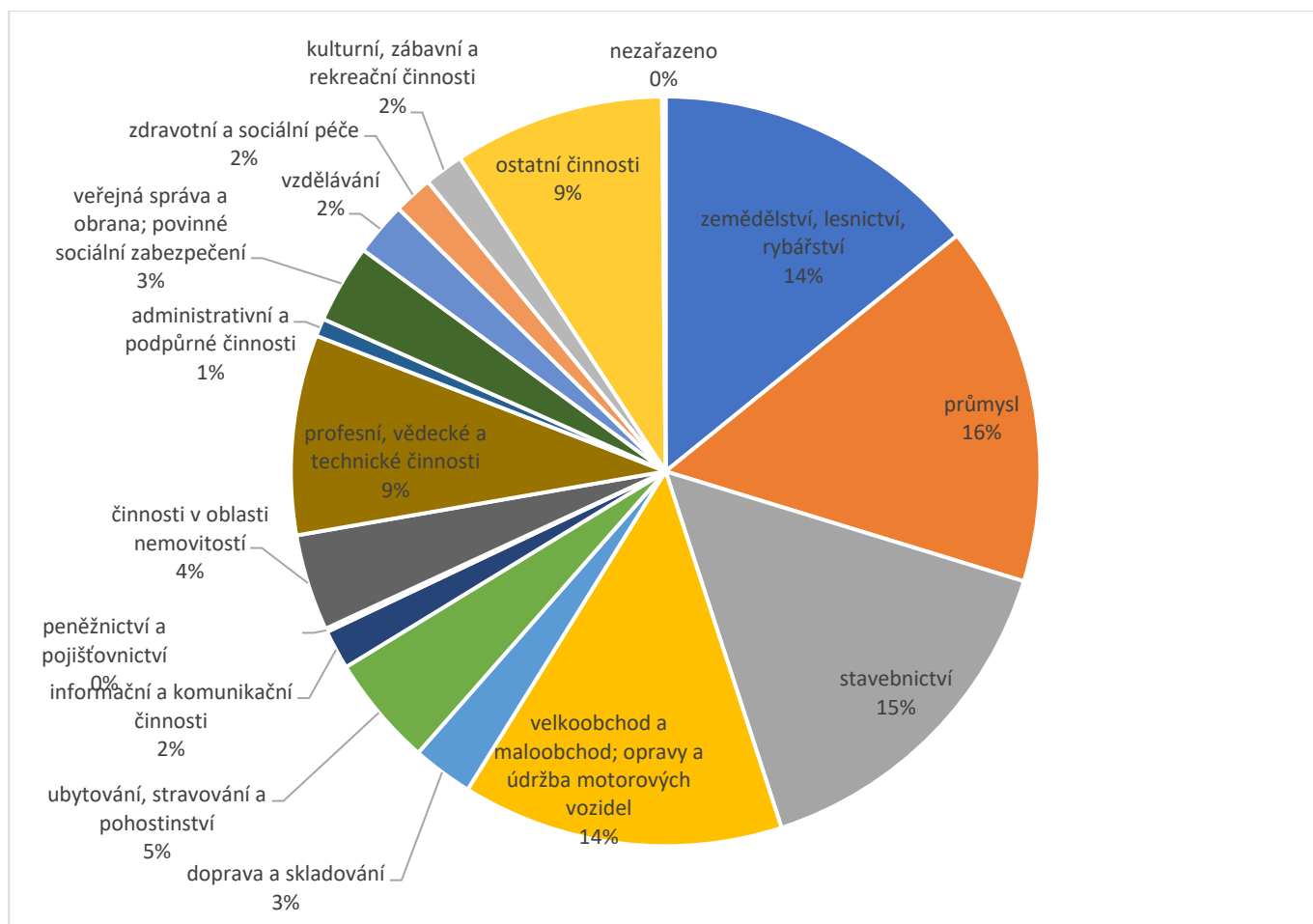
4.2 Podnikatelé

Co se týče oborového zaměření podnikatelských subjektů aktivních na území mikroregionu, převažuje průmysl (16 %), s minimálním odstupem pak stavebnictví (15 %), zemědělství, lesnictvím a rybářství (14 %) a velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (14 %). Právě v těchto odvětvích působí nejvíce podniků z regionu, což vypovídá o odvětvovém charakteru daného území. Mezi významné regionální producenty řadíme například:

- Včelaře a místní soukromé zemědělce
- Pěstitelskou pálenici a arboretum v Borotíně
- Sklárny Moravia v Úsobrně
- Cukrářství ve Světlé
- VOS Zemědělců a.s.
- Zahradnictví Kohoutek ve Vanovicích
- Firmu Gerbrich Velké Opatovice
- P-D Refractories Velké Opatovice
- LESCUS Cetkovice s.r.o.

Kromě výše zmíněných odvětví, jsou zde zastoupeny i jiné obory, jaké včetně jejich podílu na celkové odvětvové struktuře ukazuje následující graf.

²¹ Zdroj: data ČSÚ, vlastní zpracování

Obrázek 8: Odvětvová struktura v mikroregionu²²

Na území regionu jsou zastoupeny všechny obory dle klasifikace ekonomických činností. Následující tabulka ukazuje přesné počty podniků v jednotlivých obcích mikroregionu podle převažující činnosti. Tento pohled umožňuje kompletní zmapování lokálních podnikatelských subjektů, které se výrazně podepisují na odvětvové struktuře celého mikroregionu. Počet ekonomických subjektů vypovídá o podnikatelském prostředí v mikroregionu. Vysoké počty podniků v regionu naznačují, že se podnikům v těchto odvětvích daří, mají vytvořeny příznivé podmínky k provozování příslušných činností. Charakter mikroregionu nabízí více příležitostí právě v oblastech, které v regionu převažují – průmysl, zemědělství, lesnictví, rybaření či velkoobchod a maloobchod.

²² Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 10: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti ke dni 31.12.2019²³

Odvětví/ Podniky se zjištěnou aktivitou	Borotín	Cetkovice	Malá Roudka	Světlá	Šebetov	Uhřice	Úsobrno	Vanovice	Velké Opatovice	Celkem
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	6	10	4	1	21	7	7	10	26	92
B-E Průmysl celkem	10	10	6	3	9	5	10	3	45	101
F Stavebnictví	5	21	-	8	10	1	3	8	43	99
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	6	9	3	5	12	2	3	6	44	90
H Doprava a skladování	-	3	1	-	4	1	-	1	7	17
I Ubytování, stravování a pohostinství	1	5	-	4	3	1	5	-	12	31
J Informační a komunikační činnosti	1	2	-	-	-	-	-	3	5	11
K Peněžnictví a pojišťovnictví	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
L Činnosti v oblasti nemovitostí	-	-	-	-	1	-	1	1	24	27
M Profesní, vědecké a technické činnosti	5	10	1	1	3	3	3	6	24	56
N Administrativní a podpůrné činnosti	-	1	1	-	-	-	-	1	2	5
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	3	2	2	2	1	1	3	6	22

²³ Zdroj: ČSÚ

P Vzdělávání	1	2	-	-	3	-	1	1	7	15
Q Zdravotní a sociální péče	-	1	-	-	3	-	-	-	7	11
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1	3	-	-	1	-	-	-	6	11
S Ostatní činnosti	9	4	1	1	8	-	7	2	27	59
X Nezařazeno	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Celkem	47	85	20	25	80	21	41	45	285	649

Největší podíl na celkovém počtu podnikatelských subjektů v rámci mikroregionu má město Velké Opatovice. Toto město opět výrazně převažuje nad zbývajícími obcemi, a to zejména kvůli své velikosti a větším podnikatelským příležitostem. Podniky působící jen na území Velkých Opatovic tvoří 44 % z celého mikroregionu. Příznivé podnikatelské zázemí ale také nabízí obce Cetkovice (85 podniků) a Šebetov (80 podniků). Při vynechání města Velké Opatovice, se zde nachází i o polovinu více podniků v porovnání s ostatními obcemi.

4.3 Nestátní neziskový sektor

Nestátní neziskový sektor tvoří subjekty, které jsou zřízeny k obecně prospěšné činnosti. Jedná se o subjekty plně nezávislé na státu, jejichž hlavním cílem není dosahování zisku.

Neziskové organizace nejsou podporovány státním rozpočtem, hospodaří samostatně. Případné zisky z vedlejší podnikatelské činnosti se investují zpět do činnosti organizace. Jsou určeny pro poskytování veřejných statků ve veřejně prospěšných oblastech, jako jsou např. sociální služby, ochrana životního prostředí, kultura, místní rozvoj či sport. Základními charakteristickými rysy NNO je organizovanost, soukromý charakter a nezávislost na státu, nerozdělování zisku samosprávnost a dobrovolnost.

Nestátní neziskové organizace se rozlišují dle vymezení vycházející z právních forem typických pro NNO. Kategorizace nestátních neziskových organizací je zakotvena v české legislativě. Jedná se o spolky a pobočné spolky, nadace a nadační fondy, církevní organizace, obecně prospěšné společnosti a ústavy.

Shrnutí:

- ✓ *míra nezaměstnanosti mikroregionu klesla ve sledovaných letech (2015-2019) téměř na polovinu*
- ✓ *poptávka po zaměstnání stále převyšuje nabídku*
- ✓ *převažuje průmysl, stavebnictví, zemědělství, lesnictví a rybářství*

- ✓ největší podíl podnikatelských subjektů je evidováno ve městě Velké Opatovice, dále jsou to Cetkovice a Šebetov

5. Dopravní infrastruktura

Kvalita dopravní infrastruktury hraje v dnešní době významnou roli pro potenciální nové obyvatele zejména z hlediska možností pro dojíždění do zaměstnání, do škol nebo k lékaři. Území mikroregionu Malá Haná je pokryto silniční sítí. Která je složena ze dvou hlavních tahů, silnic II. třídy, které spojují silnice III. třídy a železniční trati. Územím Malé Hané prochází těleso nedokončené německé dálnice. Její trasa je v území stabilizována. Výhledově se počítá s výstavbou rychlostní komunikace R 43, která umožní přímé napojení na krajské město Brno. Budování tohoto tahu je svazkem obcí podporováno, ale stavbu provází stále majetkové problémy.

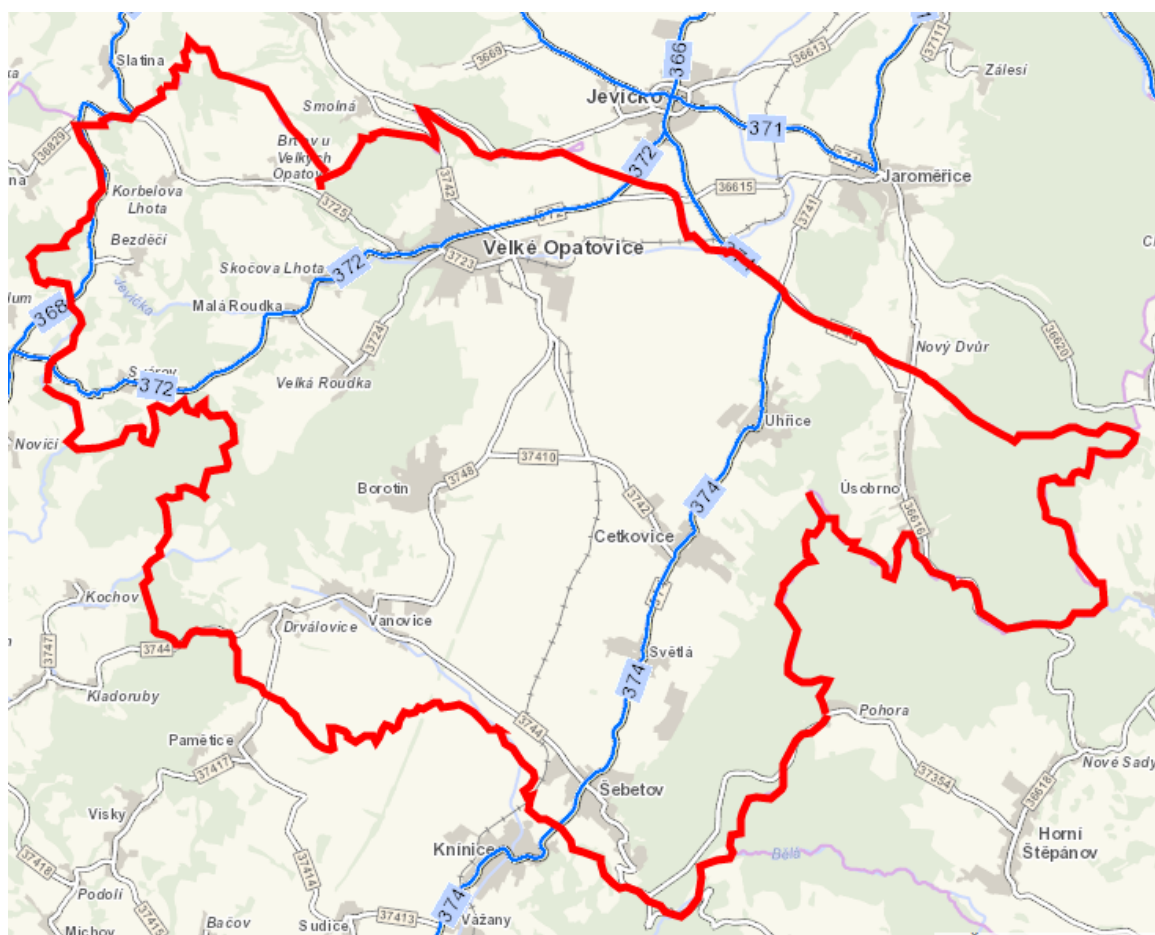
Obrázek 9: Dálniční těleso na území Malé Hané²⁴

²⁴ Zdroj: www.mapy.cz

Silniční doprava

Obce Malá Roudka, Velké Opatovice, Šebetov, Světlá, Cetkovice a Uhřice jsou dostupné díky silnicím II. třídy č. 372 a 374. Městský částmi Velkých Opatovic, Bezděčí a Korbelova Lhota, prochází komunikace II. třídy č. 368. Borotín, Vanovice a Úsobrno jsou s okolím spojené pouze silnicí III. třídy. Tato silniční síť zajišťuje základní dopravní infrastrukturu pro dopravní obslužnost. Úsobrno se jako jediná obec jižní Moravy nemohlo stát součástí integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje, protože spojení s krajským městem bylo možné pouze po silnicích Pardubického nebo Olomouckého kraje. Komunikace spojující obce Uhřice a Úsobrno byla vystavěna v roce 2009, čímž došlo k přímému napojení na komunikace Jihomoravského kraje a začlenění obce do IDS JmK.

Postupně dochází k modernizaci stávající silniční sítě opravami a rekonstrukcemi silničních úseků. V posledních 10 letech byla provedena kompletní rekonstrukce silnic II/374 v průtahu Cetkovicemi a III/3748 v průtahu Borotínem.

Obrázek 10: Silniční síť na území Malé Hané²⁵

²⁵ Zdroj: <https://www.rsd.cz/wps/portal/web/Silnice-a-dalnice/Scitani-dopravy>, vlastní zpracování

Ředitelství silnic a dálnic provádí jednou za 5 let celostátní sčítání dopravy. Na základě analýzy sčítání je provedeno hodnocení intenzity dopravy a zatížení jednotlivých tahů. Poslední sčítání dopravy bylo provedeno v roce 2016. Výsledky sčítání na sledovaných úsecích je v následující tabulce. Komunikace II/374 je tak nejvytíženější v regionu s celkovým počtem 4091 projíždějících vozidel za 24 hodin.

Tabulka 11: Výsledky celostátního sčítání dopravy 2016²⁶

Označení komunikace	Úsek	TV*	O**	M***	Celkem
II/372 Chlum – Jevíčko	6-5637	147	490	5	642
	6-5636	483	1821	26	2285
III/3742 Velké opatovice – Cetkovice	6-6510	229	1031	2	1262
III/3744 Šebetov – Drválovice	6-7380	48	589	5	642
II/374 Šebetov – hranice JmK	6-4080	461	1993	42	2498
	6-4088	250	1328	15	1593

*Těžká motorová vozidla, ** Osobní a dodávková vozidla, *** Jednostopá motorová vozidla

Vlaková a autobusová doprava

Svaz obcí Malá Haná je součástí integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (IDS JmK), který vznikl postupně od roku 2004. Etapa E4 zahrnující Boskovicko byla spuštěna 4. 3. 2007. Integrace celého území Jihomoravského kraje byla dokončena v roce 2010. Mimo IDS JmK je oblast obsluhována dálkovou linkou, která zajišťuje přímé spojení s krajským městem Brnem.

²⁶ Zdroj: <https://www.rsd.cz/wps/portal/web/Silnice-a-dalnice/Scitani-dopravy>

Řešeným územím prochází trať Českých drah č. 262 Skalice nad Svitavou – Česká Třebová. Jde o jednokolejnou regionální dráhu, propojující regionální dráhu Třebovice v Čechách – Chornice – Prostějov/Velké Opatovice s hlavní tratí Brno – Česká Třebová. Vede ze Skalice nad Svitavou přes Boskovice do Velkých Opatovic.

Tabulka 12: Přehled spojů v mikroregionu²⁷

Obec	Linky	Směr	poznámky
Borotín	251 253	Skalice n. Svitavou – Jevíčko Boskovice – Velké Opatovice	Nejbližší vlaková stanice v Cetkovicích, vzdálená asi 3 km
Cetkovice	251 290 680794 S21	Skalice n. Svitavou – Jevíčko Cetkovice – Jevíčko Brno – Jevíčko Skalice n. Svitavou – Velké Opatovice	Vlaková zastávka je od centra obce vzdálená asi 2 km, na vlak ale navazuje autobus
Malá Roudka	271	Letovice – Velké Opatovice	Nejbližší vlaková stanice je ve Velkých Opatovicích, vzdálená asi 4 km
Světlá	251 680794	Skalice n. Svitavou – Jevíčko Brno – Jevíčko	Nejbližší vlaková stanice je v Cetkovicích, vzdálená asi 3 km
Šebetov	251 277 680497 S21	Skalice n. Svitavou – Jevíčko Letovice – Horní Štěpánov Brno – Jevíčko Skalice n. Svitavou – Velké Opatovice	
Uhřice	290 251 680497	Cetkovice – Jevíčko Skalice n. Svitavou – Jevíčko Brno – Jevíčko	Nejbližší vlaková stanice je v Cetkovicích, vzdálená asi 5 km
Úsobrno	290 291	Cetkovice – Jevíčko Velké Opatovice – Horní Štěpánov	Nejbližší vlaková stanice je v Jevíčku, vzdálená asi 6 km
Vanovice	253 277	Boskovice – Velké Opatovice Letovice – Horní Štěpánov	Nejbližší vlaková stanice v Šebetově, vzdálená asi 3 km
Velké Opatovice	251 253 271 272 291 680794 680861	Skalice n. Svitavou – Jevíčko Boskovice – Velké Opatovice Letovice – Velké Opatovice Letovice – Velké Opatovice Velké Opatovice – Horní Štěpánov Brno – Jevíčko Moravská Třebová – Jevíčko	

Shrnutí:

- ✓ mikroregion protínají dvě silnice II. třídy, na které navazují silnice III. tříd

²⁷ Zdroj: Vlastní zpracování

- ✓ *komunikace II/374 je nejvytíženější silnicí v regionu*
- ✓ *mohlo by být lepší napojení silničního provozu na krajské město Brno díky diskutované dostavbě rychlostní komunikace R 43, záměr brzdí majetkoprávní spory*
- ✓ *mikroregionem prochází železniční trať Českých drah č. 262 Skalice nad Svitavou – Česká Třebová*
- ✓ *obce mikroregionu jsou napojené na síť IDS JmK*

6. Technická infrastruktura

Jedním z klíčových faktorů pro hodnocení kvality života v daném území je jednoznačně vybavenost technickou infrastrukturou. Pro potenciální nové obyvatele a investory je vybavení technologiemi rozhodující při plánování nové výstavby, napojování na rozvody elektřiny, plynu nebo vody. Řešení kanalizace nebo čistírny odpadních vod je pak související s kvalitou životního prostředí. S rozvojem informačních technologií je stále více kladen důraz na pokrytí mobilním signálem a kvalitní internetové připojení.

Vybavenost jednotlivých obcí technickou infrastrukturou je přehledně zobrazeno v následující tabulce a podrobněji rozebráno níže v textu.

Tabulka 13: Technická infrastruktura v obcích²⁸

	ČOV	Plynofikace	Vodovod	Kanalizace
Borotín	NE	ANO	ANO	ANO
Cetkovice	ANO	ANO	ANO	ANO
Malá Roudka	NE	NE	ANO	NE
Světlá	ANO	ANO	ANO	ANO
Šebetov	ANO	ANO	ANO	ANO
Uhřetice	NE	ANO	ANO	NE
Úsobrno	NE	ANO	ANO	NE
Vanovice	NE	ANO	ANO	ANO
Velké Opatovice	ANO	ANO	ANO	ANO

²⁸ Zdroj: Vlastní zpracování, stav v roce 2020

6.1 Zásobování vodou

Území Malé Hané disponuje dostatečnou kapacitou kvalitních vodních zdrojů a integrovanou soustavou skupinových vodovodů. Některé obce disponují vlastními zdroji vody, větší obce jsou pak napojeny na veřejnou vodovodní síť, kterou spravuje Svazek měst a obcí okresu Blansko a provoz a údržbu zajišťuje Vodárenská akciová společnost a.s., divize Boskovice.

Obec **Borotín** má vodovod pro veřejnou potřebu, obec je zásobena pitnou vodou z vodovodu Boskovice, napojením na přivaděč Velké Opatovice – Boskovice. V obci se nachází několik vodních pramenů užitkové vody, které jsou stáčeny prostřednictvím veřejně dostupných pump.

Obec **Cetkovice** je rovněž částečně nepojena na vodovod Velké Opatovice – Boskovice, druhá část je zásobena vodou ze stávající vodovodní sítě z historického zdroje z roku 1920.

Jímací území **Světlé** je situováno ve směru na Cetkovice, kde se vyskytuje 6 kopaných studní, které zásobují výhradně obec Světlou. V současné době má obec funkční jeden vrt a v blízké době chce vybudovat druhý a napojit na stávající vodojem. Vodovodní síť si obec spravuje sama.

Obec **Uhřice** je zásobena pitnou vodou z veřejné vodovodní sítě. Samostatný vodovod Uhřice je v majetku Svazu VAK a je provozován VAS a.s. Kapacita zdrojů není v suchých klimatických obdobích dostatečná a odběry vody z obecního vodovodu musí být v takovém případě regulovány.

Sousední **Úsobrno** je rovněž zásobeno z vodovodu pro veřejnou potřebu provozovaného společností VAS a.s. Obec je zásobována ze samostatného vodovodu Úsobrno. Vydátnost stávajících zdrojů je místy kolísavá, proto je navrženo variantní řešení spočívající v možnosti napojení na sousední obec Uhřice.

Malá Roudka je zásobena ze společného vodovodu pro veřejnou potřebu v majetku svazu VAK měst a obcí společně s místní částí Skočova Lhota. Vodovod je z roku 1929, potrubí vodovodu je částečně z nevhodného materiálu, čímž se prokazatelně ovlivňuje kvalita vody.

Obec **Šebetov** je po roce 2016 samostatně zásobena ze skupinového vodovodu Boskovice, kdy došlo k odpojení od obce Knínice. Napojení na skupinový vodovod Boskovice bylo odbočkou z přivaděče Velké Opatovice – Boskovice pro obec Knínice u Boskovic, čehož částečně využívala obec Šebetov napojením přívodního řadu na rozvodnou síť. Mezi obcemi byly nevyrovnané majetkové poměry vodohospodářských staveb, které vedly ke sporům v zásobování pitnou vodou. V obci je dále samostatný vodovod pro zámek s vlastním zdrojem, místní zdroje Světlá a Kapouňata zůstaly zachovány.

Obec **Vanovice** je rovněž od roku 2016 zásobena i ze skupinového vodovodu Boskovice, z přivaděče Velké Opatovice – Boskovice, místní zdroje zůstaly zachovány, zrealizován byl nový přívodný řad z odbočky z přivaděče Opatovice-Boskovice do VDJ Vanovice. Z vodojemu je zásobena místní část Vanovice a je možné vodu čerpat i do VDJ Drvalovice.

Obec **Velké Opatovice** má několik místních částí, které čerpají vodu především ze samostatných vodovodů. V některých částech v současné době vodovody pro veřejnou potřebu nejsou a obyvatelé jsou zásobeni vodou z vlastních studní. Část obce Velké Opatovice je zásobována vodou ze samostatného vodovodu Velké Opatovice, jehož zdrojem

je jímací území Velké Opatovice, které slouží jako hlavní zdroj vodovodního přívaděče Velké Opatovice – Boskovice pro skupinový vodovod Boskovice.

6.2 Koncepce odkanalizování

V současné době je v širším území pouze část obcí, které mají čističku odpadních vod v provozu nebo rozestavěnou a další část má zpracovány návrhy koncepcí. Významní producenti odpadních vod v regionu mají ČOV vlastní.

V **Borotíně** obec plánuje vybudovat kanalizační sběrač, který bude sloužit k pochycování stávající stoky nyní zaústěné do zatrubněného potoka. Obec vyčlenila plochu pro vybudování ČOV, kam budou odváděny odpadní vody k likvidaci.

Obec **Cetkovice** má vybudovanou jednotnou kanalizaci a mechanicko-biologickou čistírnu odpadních vod. V celé obci je také řešený účelový záchyt dešťové vody pro její další využití. Voda je v maximální míře uváděna do vsaku.

V **Malé Roudce** není kanalizace pro odvedení splaškových odpadních vod sběračem do kanalizační sítě Velké Opatovice a čištění na ČOV Velké Opatovice. V obou místních částech Malá Roudka i Skočova Lhota bude nově vybudována splašková kanalizační síť. Odpadní vody budou odváděny hlavním sběračem na ČOV.

Obec **Šebetov** je celá navedena na čistírnu odpadních vod. V převážné části obce je ale kanalizace zastaralá a bude zapotřebí její rekonstrukce.

Světlá má jednotnou kanalizaci a od roku 2015 i čistírnu odpadních vod. V obci byl vybudován biologický rybník, který slouží jako okysličovací a usazovací nádrž pro čištění vody. Vybudování rybníku vytvořilo také podmínky pro další rozvoj obce, neboť nebylo povoleno napojení nových domů na stávající kanalizaci.

V **Uhřicích** je vybudována jednotná kanalizace s vyústěním do Uhřického potoka. Kanalizace je ve vyhovujícím technickém stavu a je dále budována. Nyní je na ni napojena většina obyvatel.

V obci **Úsobrno** není kanalizace pro odvádění splaškových odpadních vod. Vlastní ČOV má pouze areál sklárny. Vzhledem k malé rozloze obce se vybudování ČOV neplánuje. Obec leží v údolí na obou březích Úsobrnského potoka. Jsou zde vybudovány jednotlivé nesourodé úseky kanalizace odvádějící vodu přímo do potoka.

Kanalizace v obci **Vanovice** pokrývá území obce přibližně z 65 %, zbytek domácností využívá pro shromažďování odpadních vod domácí jímky. Obec nemá vybudovanou ČOV, a tak většina odpadních vod končí v místním potoce a následně v rybníce. Po vybudování ČOV bude rybník sloužit jako dočišťovací nádrž.

V části obce **Velké Opatovice** je jednotná kanalizační síť a mechanicko-biologická ČOV, je navrženo dobudování kanalizace a rekonstrukce nevyhovujících stok a ČOV. V ostatních částech není kanalizace pro odvádění splaškových vod, v některých případech je navržena jednotná kanalizace a ČOV, nebo likvidace odpadních vod vývozem u jímek.

6.3 Energetika

Řešené území je zásobováno elektrickou energií z distribuční sítě soustavy, která je majetkem akciové společnosti Jihomoravská energetika. Hlavním napájecím zdrojem pro zajištění elektrické energie v území jsou rozvodny 110/22 kV – Boskovice a Velké Opatovice. Kromě těchto vedení jsou potom připojeny jednotlivé odbočky a přípojky, ze kterých jsou napájeny veškeré transformační stanice TS 22/0,4, zajišťující odběry elektrické energie v řešeném území. Současná rozvodná síť je dostačující, v případě potřeby budou rozvodny NN rozšířeny.

Většina obcí svazku je plně plynofikována a připojena na distribuční plynovodní síť, některé obce jsou plynofikovány pouze částečně. V Malé Roudce plynovod není a v nejbližší době se s vybudováním plynovodní sítě nepočítá. V případě změněných podmínek je možné napojení na středotlakou plynovodní síť Velké Opatovice. S ohledem na životní prostředí obce usilují o využití obnovitelných zdrojů energie (biomasy apod.) s použitím efektivních technologií, naproti tomu se vzhledem k rostoucí ceně plynu některé domácnosti vrací k vytápění tuhými palivy, což má na kvalitu ovzduší negativní vliv.

6.4 Nakládání s odpady

Obce a města v regionu Malé Hané a Boskovicka si vzaly za úkol dlouhodobě řešit otázku odpadového hospodářství na svém území. Důvodem je dopad na životní prostředí, neustále se měnící legislativa a samozřejmě také ekonomická stránka věci.

Dobrovolný svazek obcí Technické služby Malá Haná byl založen 7. listopadu 2017 podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, 17 obcemi. Již 21. prosince 2017 vstoupilo do svazku dalších 6 obcí. Koncem roku 2018, konkrétně 20. prosince se přidaly další 2 obce. Aktuální počet členských obcí je tedy 25. Tyto obce reprezentují území s přibližně 18 tisíci obyvateli.

Společnost Technické služby Malá Haná s.r.o. byla založena výše uvedeným Dobrovolným svazkem obcí se stejným názvem, tedy DSO Technické služby Malá Haná. Společnost Technické služby Malá Haná s.r.o. byla založena 9. května 2018.

Cílem společnosti Technické služby Malá Haná s.r.o. je zajistit kompletní a kompetentní nakládání s odpady. Zavést nové systémy, co nejvíce obyvatelům zjednodušit třídění, zlepšit využití odpadů, jako druhotné suroviny a tím pádem šetřit životní prostředí i finance obcí, potažmo nás všech.

Posun v nakládání s odpady vidí TS Malá Haná v postupném zavedení systému „door to door“ - jinak řečeno dveře ode dveří.

Komunální odpad je občané tříděn a ve většině případů odvážen svozovou společností TS Malá Haná s.r.o. Odpad je tříděn do kontejnerů v určených místech obcí nebo systémem „door to door“. Biologicky rozložitelný komunální odpad je kompostován v domácích kompostérech.

Ostatní

Obecní rozhlas je zaveden do všech obcí a dostupné je i připojení k internetu. Vzhledem k tomu, že v dnešní době má internetové připojení k dispozici většina domácností, veřejný internet přístupný v knihovnách obcí již bývá nevyužívaný. Signál všech tří mobilních operátorů je na celém území relativně dobře dostupný.

Shrnutí:

- ✓ *většina obcí v mikroregionu je zásobena vodou z přivaděče Velké Opatovice – Boskovice*
- ✓ *v současné době mají obce spíše zpracované návrhy na koncepci vybudování ČOV, významní producenti odpadních vod v regionu již ČOV mají*
- ✓ *většina obcí mikroregionu je plynofikována*
- ✓ *za účelem efektivního odpadového hospodářství byl založen dobrovolný svazek obcí Technické služby Malá Haná, který nyní sdružuje 25 obcí.*

7. Občanská vybavenost

Občanská vybavenost je jednou ze základních složek sídel. Jde o pojem hovořící o existenci, počtu, kapacitě a rozmístění jednotlivých zařízení občanského vybavení v území, popisuje standard životní úrovně obyvatel v hodnoceném území a jeho kvalita bývá rozhodujícím kritériem pro budoucí nové občany. Cílem rozvoje této obslužné funkce je zvýšení standardu kvality a pohotovosti všech služeb, které občanské vybavení nabízí obyvatelům sídla i těm, kteří za službami dojíždí. Kromě toho zařízení občanského vybavení vytvářejí i mnoho pracovních příležitostí.

7.1 Školství

Obecně jsou zřizovateli mateřských a základních škol obce. Zastupitelstva obcí vidí vybavenost školními zařízeními jako klíčové, nicméně financování bývá pro obce někdy velmi náročné. Kvalitu výuky a síť mateřských a základních škol lze v současnosti vyhodnotit jako dostačující. V následující tabulce jsou shrnuty možnosti vzdělávání v jednotlivých obcích.

Tabulka 14: Školní zařízení v mikroregionu²⁹

	Mateřská škola	Základní škola	Střední škola	poznámka
Borotín	ano	ne	ne	
Cetkovice	ano	ano	ne	Základní škola pouze pro první stupeň
Malá Roudka	ne	ne	ne	
Světlá	ne	ne	ne	
Šebetov	ano	ano	ne	
Uhřice	ne	ne	ne	
Úsobrno	ano	ano	ne	Základní škola pouze pro první stupeň
Vanovice	ano	ano	ne	Základní škola pouze pro první stupeň
Velké Opatovice	ano	ano	ano	K dispozici je základní umělecká škola

Ve většině případů je možné sledovat vazbu mateřské školy, na základní školu pro první stupeň. Výjimkou je obec Borotín, kde se nachází jen mateřská škola, na základní školu musí žáci dojíždět do Cetkovic nebo Vanovic. Děti z Malé Roudky, Světlé nebo Uhřic navštěvují mateřské školy v nejbližším okolí. Jediná devítiletá základní škola je ve Velkých Opatovicích, nebo pak v obcích mimo mikroregion Malé Hané jako jsou Knínice nebo Letovice. Ve velkých Opatovicích je také možné navštěvovat základní uměleckou školu. Za středoškolským vzděláním musí žáci dojíždět do Letovic, Boskovic nebo Jevíčka.

²⁹ Zdroj: Vlastní zpracování

7.2 Zdravotnictví

Základem zdravotní péče je snaha o pokrytí území sítí praktických lékařů. Ordinance praktického lékaře fungují pouze v Šebetově a Velkých Opatovicích. V obou obcích mikroregionu se nachází i ordinace dětského lékaře a zubař. V Šebetově jednou týdně ordinuje i gynekolog, ve Velkých Opatovicích je k dispozici navíc i interní, oční nebo ortopedická ambulance. Nejbližší nemocnice je v Letovicích nebo Boskovicích. Za specializovanou péčí musí obyvatelé dojíždět do krajského města Brna.

Tabulka 15: Možnosti zdravotní péče na území Malé Hané³⁰

	DĚTSKÝ LÉKAŘ	OBVODNÍ LÉKAŘ	ZUBAŘ	OSTATNÍ LÉKAŘSKÁ PÉČE
Borotín	NE	NE	NE	
Cetkovice	NE	NE	NE	
Malá Roudka	NE	NE	NE	
Světlá	NE	NE	NE	
Šebetov	ANO	ANO	ANO	gynekolog
Uhřice	NE	NE	NE	
Úsobrno	NE	NE	NE	
Vanovice	NE	NE	NE	
Velké Opatovice	ANO	ANO	ANO	interní, oční, gynekologická a ortopedická ambulance, lékárna, logopedie

³⁰ Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

7.3 Ostatní služby

Vybavenost službami je klíčovým faktorem atraktivity obce pro její obyvatele. Nekvalitní či nedostatečná vybavenost službami může hrát rozhodující roli pro stěhování obyvatel s většími možnostmi v oblasti sociální a občanské vybavenosti. Základní požadavek občanů je kladen především na možnost nakoupit v obci alespoň potraviny a základní zboží pro běžnou potřebu. Především obce, které se chtějí aktivně podílet na rozvoji pracovních příležitostí, by měly poskytovat nejširší možné portfolio služeb, aby bylo možné omezit nutné dojíždění obyvatel kvůli zaměstnání do větších obcí, kde jim bude k dispozici i kvalitnější sociální zázemí. Možnosti základních služeb v obcích jsou v následující tabulce.

Tabulka 16: Sociální a občanská vybavenost³¹

	OBCHOD	POHOSTINSTVÍ	POŠTA	DALŠÍ
Borotín	ANO	ANO	ANO	knihovna, kadeřnictví, pedikúra, posilovna, koupaliště
Cetkovice	ANO	ANO	ANO	knihovna
Malá Roudka	NE	NE	NE	knihovna, pedikúra
Světlá	ANO	ANO	NE	knihovna
Šebetov	ANO	ANO	ANO	kadeřnictví, kosmetika, modeláž nehtů, kino, koupaliště, kluziště
Uhřice	ANO	NE	NE	knihovna, kluziště
Úsobrno	ANO	ANO	ANO	knihovna, hřbitov
Vanovice	ANO	ANO	ANO	knihovna
Velké Opatovice	ANO	ANO	ANO	kino, koupaliště, kadeřnictví, masáže a pedikúra, fitness

³¹ Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

V každé obci nalezneme alespoň obchod s potravinami, kromě Malé Roudky. Restaurační zařízení představují v těchto menších obcích místa k setkávání občanů nebo útočiště pro turisty a jistým způsobem tak zvyšují celkovou atraktivitu území. Pohostinství chybí v Malé Roudce, Uhřicích a Vanovicích. Z hlediska občanské vybavenosti s přihlédnutím k počtu obyvatel je na velmi dobré úrovni obec Borotín. Občané zde mají kromě základní vybavenosti k dispozici také koupaliště, kadeřnictví, pedikúru i posilovnu.

7.4 Spolky a kultura

Kulturní zařízení v jednotlivých obcích jsou zastoupeny nejvíce knihovnami a kulturními domy, velkou tradici mají i sbory dobrovolných hasičů, které se ve velké míře podílí na kulturním životě v obcích. Právě díky spolkům a neziskovým organizacím je v obcích pořádáno mnoho různých kulturních pravidelných i nepravidelných akcí, v některých případech jde již o velmi tradičních záležitosti. Mezi nejčastěji konané akce napříč celým územím Malé Hané bývají různé maškarní karnevaly pro děti, rozsvěcování Vánočního stromu, Mikulášské nadílky, poutové zábavy, plesy. Hasičský sport je na území Malé Hané velmi tradiční, dobrovolné hasičské sbory ve Vanovicích a Velkých Opatovicích patří mezi nejstarší na Moravě.

Mezi další organizace, které se podílí na společenském životě v obcích, bývají myslivecké spolky, tělovýchovná jednota a sportovní kluby. Centrem společenského života se stávají sály v kulturních domech nebo prostory knihovny, kde se často pořádají různé výstavy, besedy, nebo menší divadelní představení. V evangelickém kostele ve Vanovicích se koná řada různých koncertů (i benefičních) v průběhu celého roku.

Na území Malé Hané jsou také k dispozici dvě kina – v Šebetově a ve Velkých Opatovicích. V Úsobrně se nachází malé muzeum, kde je možné se seznámit s historií obce a vývojem místního sklářství s dlouholetou tradicí.

Do kulturního a společenského života bývají zapojeny také děti základních a mateřských škol.

Shrnutí:

- ✓ *vzdělanostní struktura obyvatel na dobré úrovni³²*
- ✓ *ve většině obcí alespoň MŠ a navazující ZŠ*
- ✓ *na střední a vysoké školy musí studenti dojíždět (Velké Opatovice, Boskovice, Letovice, Blansko, ...)*
- ✓ *zdravotní péče není zajištěná v každé obci, občané musejí za lékaři ve většině případů dojíždět*
- ✓ *občanská vybavenost většiny obcí na velmi dobré úrovni v závislosti na jejich velikosti*
- ✓ *sportovní a společenské akce pod taktovkou místních spolků (hasiči, TJ Sokol, ...).*

³² Problematika podrobněji rozebrána v kapitole 2.1 Obyvatelstvo a sídla.

8. Rekreace, sport a cestovní ruch

Sportovní možnosti

Mezi vyhledávané společenské aktivity patří především sport a turistika. V mikroregionu jsou každoročně organizovány různé akce, turnaje, závody aj. zejména pod záštitou TJ Skol, nebo sborů dobrovolných hasičů. Velmi populární je cyklistický výlet Okolo Malé Hané, start 4. etapy Závodu míru nejmladších cyklistů (Úsobrno). Pod záštitou Klubu českých turistů Malá Haná probíhá také mezinárodní turistická akce Opatovské šmajd nebo Malohanácká stovka. V obci Úsobrno se konají mezinárodní šipkařské turnaje. Ve Velkých Opatovicích se konají turnaje ve stolním tenise. Pro většinu obcí jsou typické fotbalové turnaje, případně nohejbalové (Cetkovice).

Kromě větších organizovaných akcí mají místní k dispozici různorodá sportoviště, jejichž přehled je v následující tabulce.

Tabulka 17: Možnosti sportovního vyžití na území Malé Hané³³

	dětské hřiště	venkovní sportoviště	vnitřní sportoviště	koupaliště	ubytování	další možnosti
Borotín	ANO	ANO	posilovna	ANO	NE	vyjížd'ky na koních
Cetkovice	ANO	ANO	tělocvična ZŠ	NE	ANO	vyjížd'ky na koních
Malá Roudka	ANO	ANO	NE	NE	NE	
Světlá	ANO	ANO	NE	NE	NE	
Šebetov	ANO	ANO	tělocvična ZŠ	ANO	NE	Součástí koupaliště je i tábořiště
Uhřice	ANO	ANO	NE	NE	NE	vodní nádrž Lipina – sportovní rybaření
Úsobrno	ANO	ANO	obecní sál	NE	ANO	vyjížd'ky na koních

³³ Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Vanovice	ANO	ANO	sál kulturního domu	NE	NE	vyjížd'ky na koních
Velké Opatovice	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	fitness

Dnešním velmi často vyhledávaným vyžitím bývají dětská hřiště a venkovní sportoviště, která jsou již běžnou součástí vybavení obce. Přístupné jsou hřiště pro fotbal a malou kopanou. Populární jsou dnes i různá multifunkční sportoviště, většinou s umělým povrchem, kde je možné se věnovat nohejbalu, basketbalu nebo volejbalu. V Borotíně je dokonce přístupná i posilovna. V Malé Roudce jsou součástí sportovního areálu i pingpongové stoly a tenisové kurty. V tělocvičnách základních škol nebo v obecních sálech probíhají cvičební lekce pro děti i dospělé.

Turisty můžou k návštěvě Malé Hané vylákat zdejší terény vhodné zejména pro pěší turistiku nebo cyklistiku. Nabízí se zde krásné výhledy do úbočí Dražanské vrchoviny. Procházky se stoupáním lukami až do hlubokých lesů v kopcích patří mezi příjemné možnosti trávení volného času pro místní i návštěvníky. Zajímavostí je lokální biokoridor, který vede bezprostředním okolím dálničního tělesa.

K dalším přírodním zajímavostem patří zvláště chráněné území Durana (Úsobrno), kde se ve skrytu hustých lesů po žluté turistické značce, nachází zbytky starobylého hradu.

Cestovní ruch, kulturní památky

Na území mikroregionu se nachází bohaté množství menších kulturních památek.

Atraktivní kulturní památkou v **Borotíně** je zámek dominující na konci návsi. Zámek vybudoval v roce 1753 olomoucký světící biskup Václav z Freyensfeldu. Po roce 1948 byl zámek zestátněn a v letech 1963–2000 v něm sídlil Ústav sociální péče. V současné době je zámek v soukromém vlastnictví a byl zde vybudován Domov s pečovatelskou službou Za Sluncem z.s., který má naplněnou kapacitu 50 seniorů. Obec Borotín se může také pyšnit jedním z nejkrásnějších arboret na území České republiky. Arboretum, které bylo v obci založeno již v roce 1975, sčítá na celkové ploše 4,5 ha téměř 3000 druhů rostlin. Pravidelně se zde konají prodejní výstavy rostlin a květin, na které dojíždějí zahrádkáři ze širokého okolí. Výstavy se konají celkem 6krát za rok v období od března do prosince. V obci se konají i další kulturní akce jako např. jarmark řemesel, dožínky, pout'.

Obec **Cetkovice** velmi dbá na kulturní zázemí a dlouhodobě jej udržuje. Z kulturních zajímavostí s historickým odkazem místního života stojí za zmínku beze sporu zachovalá roubená stodola, která se nachází v blízkosti fary. Nejenže je to ukázka lidského umu a kvalitní práce, ale také že se jí podařilo dodnes zachovat. V Cetkovicích se zároveň nachází ukázka historické architektury zemědělského stavení, které leží přímo v samotném jádru obce. Významnou kulturní akcí konanou v obci je Benefiční koncert dechového orchestru Malá Haná.

Mezi pamětihodnosti **Malé Roudky** patří kaple Panny Marie Fatimské, ve Skočově Lhotě, která byla vysvěcena 13. 5. 2018 a každoročně se zde v tento den koná mše svatá. Dále dva křížky, které se nacházejí v obou částech obce. O tyto památky se stará sama obec.

Světlá, přestože je malá obec, nabízí k navštívení několik zajímavých míst. V centru obce stojí kaplička Nanebevzetí panny Marie postavená v roce 1872. Ve Světlé se dochovalo několik budov z panského dvora založeného v roce 1563 opatem kláštera Hradisko. Dochovalo se zde soubor roubených stodol pocházejících z 18. století a několik selských stavení z přelomu 19. a 20. století. U fotbalového hřiště se nachází pomník habsburského císaře Františka Josefa I. Další zajímavostí je v centru obce pomník Františka Palackého, který se v obci nacházel do konce II. sv. války. Poté byl obnoven v 70. letech 20. st. místním rodákem. Každý rok se v obci koná tzv. Světelská pouť.

V **Šebetově** nás na první pohled zaujmou dvě věžičky. Ty patří průčelí šebetovského zámku, který představuje monumentální, v jádru renesanční stavbu z 2. poloviny 16. století. Nyní je zámek majetkem státu a nachází se v něm Ústav sociální péče pro mentálně postižené ženy. Před zámkem je socha Panny Marie s křížem. Ze 30. let 20. století pochází zámecký park o rozloze 2,7 ha, citlivě krajinářsky komponovaný. Historickou stavbu z roku 1842 představuje kaple sv. Anny na návrší nad obcí.

Dominantou obce **Uhřice** je kaplička se zvonící, v jejímž interiéru byla uchována dřevěná polychromovaná socha Panny Marie s Jezulátkem, patrně práce z počátku 16. století. V sousedství kapličky byl v roce 1931 postaven pomník padlým občanům v první světové válce, později byl rozšířen i o oběti druhé světové války.

K největším zajímavostem **Úsobrna** patří jistě kostel sv. Cyrila a Metoděje, který byl postavený a vysvěcený v roce 1951. Stal se tak na dlouhou dobu jedním z mála nově postavených kostelů u nás. Poněkud strohý exteriér budovy je vynahrazen zajímavým interiérem s bohatou výzdobou. Východně od obce na návrší Durana leží zbytky starobylého hradu. Toto hradiště bylo centrem provincie, uváděné ve falsech od 2. poloviny 11. století. Dle archeologických nálezů zde existovalo opevnění ještě v 14. a 15. století, písemné zprávy však zcela chybějí. Kulturní akcí konanou pod záštitou obce je Pochod za historií obce Úsobrna, dále jsou to pak různé jarmarky konané v obci, koncerty v kostele či besedy v knihovně.

Mezi kulturní památky obce **Vanovice** patří kostel sv. Václava včetně kříže z roku 1843, kostel českobratrský a fara, která byla vystavěna s původní modlitebnou a dnes slouží k setkávání a kulturnímu dění. Před areálem fary s kostelem se nachází parčík se sochou J. A. Komenského. Českobratrský kostel je největším evangelickým kostelem na Moravě.

Zajímavostí města **Velké Opatovice** je zámek, který byl postaven v roce 1757 v barokním slohu. V roce 2008 byla dokončena rekonstrukce části zámku po požáru a je v ní umístěno Moravské kartografické centrum, unikátní projekt nejen v celé ČR, ale i v Evropě. V areálu zámku se nachází také muzeum a Památník města Velké Opatovice. V okolí zámku se rozprostírá na 6 hektarech krásný park se vzácnými dřevinami a sochou B. Smetany v nadživotní velikosti od ak. soch. K. Otáhal. Ve městě lze vidět zajímavé barokní sochy. Kostel sv. Jiří je jednou z dominant města. Je zajímavý svojí barokní výzdobou. Zázemí většího města poskytuje příznivé podmínky pro konání mnoha zajímavých kulturních akcí. Velké Opatovice každoročně pořádají Jiřinkové slavnosti, jedná se o mezinárodní výstavu jiřin.

Shrnutí:

- ✓ *ve všech obcích mikroregionu se nachází dětské hřiště a venkovní sportoviště*
- ✓ *sportovní akce konané pod záštitou místních spolků*
- ✓ *území Malé Hané je turisticky velmi zajímavé*
- ✓ *bohatá historie v jednotlivých obcích – kulturní památky*
- ✓ *potenciál v rozvoji cestovního ruchu*

9. Životní prostředí

9.1 Přírodní charakteristika

Okres Blansko patří k ekologicky nejčistším okresům v republice. Je to mimo jiné ovlivněno i rozsáhlými lesními plochami na tomto území. Ke zdravému ovzduší napomáhá i plynofikace okresu, kdy podle údajů ze sčítání téměř 78 % trvale obydlených bytů je vybaveno plynem. Svazek obcí Malé Hané se rozkládá v nejsevernějším výběžku Jihomoravského kraje v severním cípu sníženiny zvané Boskovická brázda.

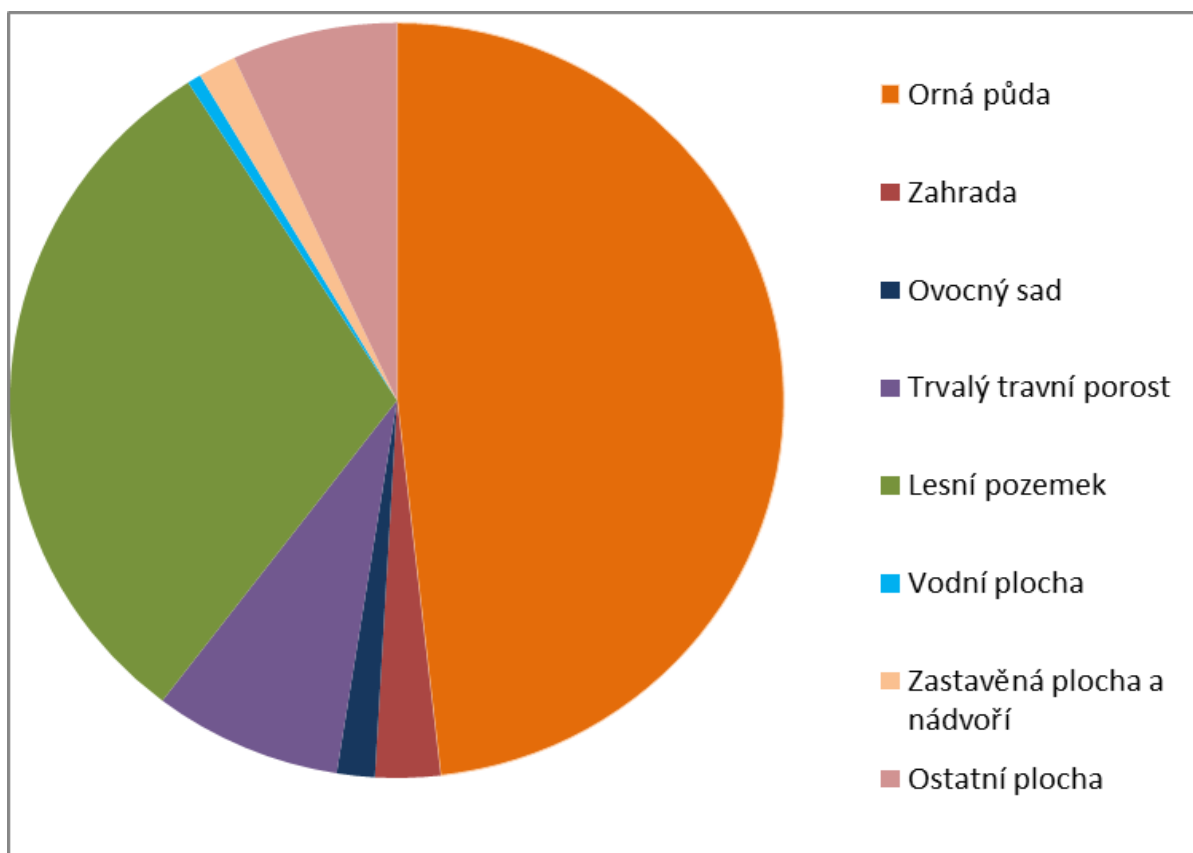
Na malém území se vedle sebe nachází drsné prostředí Dražanské vrchoviny a teplé a úrodné údolí Boskovické brázdy s kopci a lesnatými výběžky Podorlické pahorkatiny. Geologicky náleží území Českému masivu. Okres Blansko, kam spadá i území Malé Hané, se řadí k nejmenším okresům Jihomoravského kraje. Přibližně 47 % výměry okresu tvoří zemědělská půda, z nezemědělské půdy zaujímají lesy plochu více než 37 tis. hektarů. Z hlediska bonity půdy převažují hnědozemě nebo černozemě. Převážná většina území náleží k mírně teplé klimatické oblasti, kde se průměrná teplota pohybuje mezi 7 až 8 °C. Pouze nejvýše položené části Dražanské vrchoviny jsou chladnější, průměrná teplota zde dosahuje 6 až 7 °C.

9.2 Zemědělství a lesnictví

Celková výměra pozemků Malé Hané je 8 410 ha, z čehož 60 % zaujímá zemědělská půda a 30 % pak lesní porost. Řešené území tak z hlediska podmínek pro zemědělskou výrobu patří ke kvalitnějším oblastem. V okolí obcí Borotín, Šebetov a Vanovice jsou rozsáhlejší ovocné sady. Oblast zemědělství a lesnictví poskytuje široké možnosti pro zaměstnání.

Tabulka 18: Druhy pozemků na území Malé Hané

Celková výměra	8 409,69 ha
Zemědělská půda	5 076,65 ha
Orná půda	4 053,47 ha
Zahrada	227,99 ha
Ovocný sad	133,27 ha
Trvalý travní porost	661,92 ha
Nezemědělská půda	3 333,04 ha
Lesní pozemek	2 569,87 ha
Vodní plocha	48,32 ha
Zastavěná plocha a nádvoří	134,09 ha
Ostatní plocha	580,76 ha

Obrázek 11: Druhy pozemků na území Malé Hané³⁴

³⁴ Zdroj: <https://www.czso.cz/>, vlastní zpracování

Význam lesního hospodářství pro společnost spočívá nejen v produkci dřeva, ale především v plnění ostatních funkcí, jako je ochrana zdrojů pitné vody, ochrana půd, rekreace apod. Lesy zaujímají na území Malé Hané 30,56 %. V následující tabulce je přehled počtu ekonomicky aktivních subjektů v každé obci svazku a dále počet ekonomicky aktivních subjektů v oblasti lesnictví, zemědělství a rybářství.

Tabulka 19: Ekonomicky aktivní subjekty Malá Haná

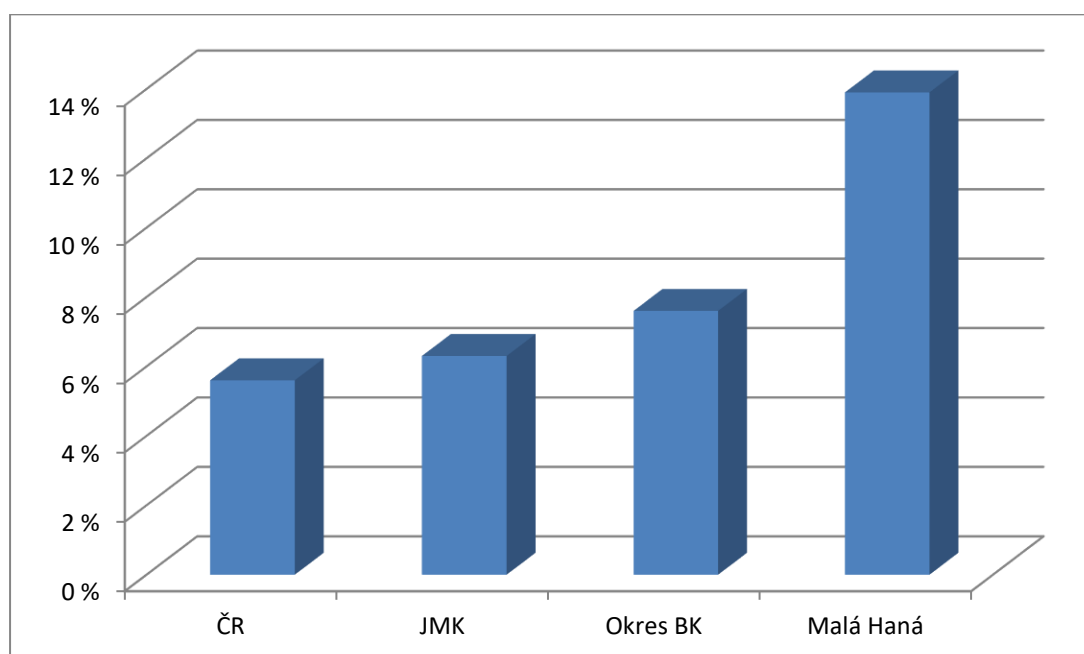
Obec	Počet ekonomicky aktivních subjektů	Počet ekonomicky aktivních subjektů v oblasti lesnictví, zemědělství a rybářství
Borotín	47	6
Cetkovice	83	10
Malá Roudka	19	4
Světlá	26	1
Šebetov	80	21
Uhřice	21	7
Úsobrno	41	7
Vanovice	46	10
Velké Opatovice	296	26

Společnost LESCUS Cetkovice, s.r.o. produkuje sadební materiál lesních dřevin a poskytuje služby v lesnictví. Nabízí úplný servis při obnově lesa a zalesňování – od vypěstování sadebního materiálu, přes transport, výsadbu až po péči o vysázené kultury. V regionu Malé Hané zajišťuje komplexní služby v lesnictví – včetně těžební činnosti a obchodu se dřevem.

Z následující tabulky a grafu je patrné, že v porovnání s Českou republikou, územím Jihomoravského kraje i okresem Blansko je poměr ekonomicky aktivních subjektů z oblasti lesnictví, zemědělství a rybářství více než dvojnásobný a to necelých 14 %. Zemědělství a lesnictví tak hraje z hlediska zaměstnanosti v regionu významnou roli.

Tabulka 20: Ekonomicky aktivní subjekty srovnání

Území	Počet ekonomicky aktivních subjektů	Počet ekonomicky aktivních subjektů v oblasti lesnictví, zemědělství a rybářství
ČR	1 530 749	86 006
JMK	172 890	10 854
Okres Blansko	12 156	927
Malá Haná	659	92

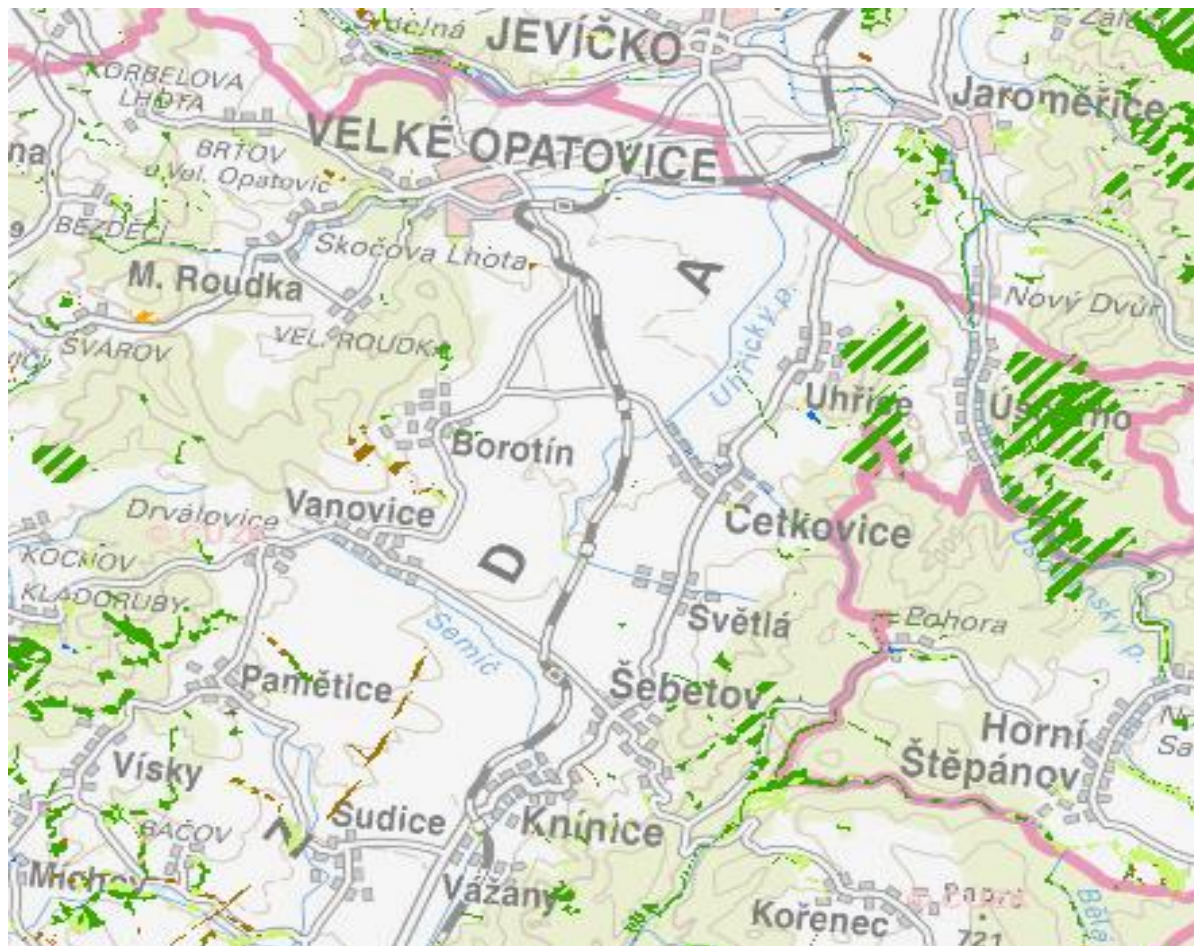
Obrázek 12: Graf srovnání podílu ekonomicky aktivních subjektů

9.3 Ochrana životního prostředí

Území Malé Hané patří mezi regiony České republiky s nejlepším životním prostředím, což je dáno především absencí velkých průmyslových podniků. V řešeném území se nachází registrované prvky, které jsou evidovány pro svou ekologickou nebo estetickou hodnotu. Vstupem do EU Česká republika převzala i legislativu Evropského společenství ohledně ochrany přírody. V současnosti jde hlavně o dokument NATURA 2000, týkající se ochrany stanovišť a ptačích oblastí.

Základními skladebními částmi systémů ekologické stability jsou biocentra a biokoridory. Podle významu a šíře spektra reprezentativních biogeografických jednotek se rozlišují místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability.

Biocentrum je biotop nebo soubor biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému. Biokoridor je území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry a tím vytváří z oddělených biocenter sít. Biotopy zmapované na území Malé Hané jsou na následujícím obrázku.

Obrázek 13: Biotopy na území Malé Hané³⁵

Dle Katalogu biotopů vydaného Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky rozlišujeme 9 skupin biotopů, z nichž prvních 8 je předmětem bezprostředního zájmu ochrany přírody. Jsou to:

- Vodní toky a nádrže (V)
- Mokřady pobřežní vegetace (M)
- Prameniště a rašeliniště (R)
- Skály, sutě a jeskyně (S)
- Alpínské bezlesí (A)
- Sekundární trávníky a vřesoviště (T)
- Křoviny (K)

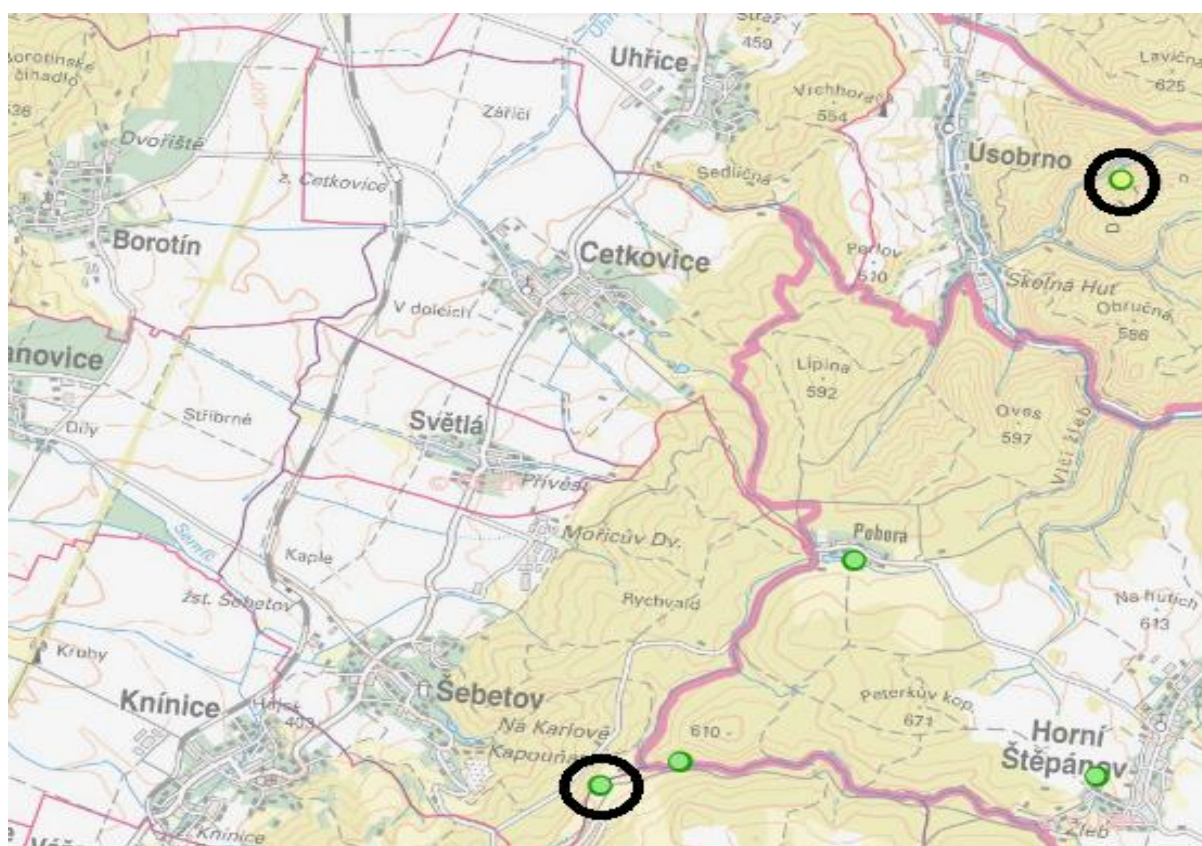
³⁵ Zdroj:

<https://aopkcr.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=c38db59779714a78aec4c731152b0290>

- Lesy (L)
- Devátou skupinu tvoří biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem (X).

V řešeném území se nachází lokality obecné i zvláštní ochrany přírody. V rámci obecné ochrany přírody je kladen největší důraz na ochranu všech pozitivních, přírodních a přírodně blízkých segmentů v rámci maloplošných a velkoplošných zvláště chráněných území na ochranu krajinného rázu a na obnovu ekologických vztahů prostřednictvím ÚSES (Územní systém ekologické stability).

Na území mikroregionu se nevyskytují žádní velkoplošné chráněné území. Ovšem v rámci obecné ochrany přírody se zde nachází dvě maloplošná chráněná území. Jednou z nich je přírodní rezervaci Durana, která se nachází na území obce Úsobrno. Důvodem ochrany je jedinečný komplex bukových porostů na pomezí 4. bukového a 5. jedlobukového stupně s ojedinělými exempláři mohutných jedlí. Tato rezervace chrání bučiny se rozkládá na ploše 46,83 ha. Druhým maloplošným chráněným územím je přírodní památka Horní Bělá mezi obcemi Šebetov a Kořenec, která leží v přírodním parku Řehořovo kořecko. Důvodem ochrany je luční enkláva v údolní nivě Bělé se zachovalými břehovými porosty s výskytem mokřadních a rašelinných společenstev.

Obrázek 14: Chráněná území Malé Hané³⁶

Na území mikroregionu se vyskytují stromy, které své výjimečnosti spadají pod právní ochranu. Mezi tyto stromy patří Zádvorská lepa – Lípa svobody z Velkých Opatovic, která se

³⁶ Zdroj:

<https://aopkcr.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=399328f6b35646c2910ddbc0995b2bf6>

stala vítězem ankety Evropský strom roku 2019. Lípa se jako jediná dochovala z patnácti původně vysázených líp z roku 1918 až do současnosti a obvodem kmene 216 cm. V zahradě u opatovického zámku je další památný strom – lípa velkolistá, která dosahuje výšky 15,5 m, obvod kmene 995 cm a v roce 2012 byl lípě Nadací Partnerství udělen titul Strom hrdina. Stromem roku 2014 se stala Opatovická borovice, která svým netypickým tvarem připomíná pětihlavou saň. Ve Skočově Lhotě (část obce Malá Roudka) se nachází jilm horský, který dosahuje výšky 25 m a obvod kmene měří 513 cm.

Shrnutí:

- ✓ *mikroregion se řadí pod nejčistší okresy v ČR*
- ✓ *lesy zauímají přes 30 % plochy regionu, lesní porosty však bojují s kůrovcem, proto dochází k rozsáhlým těžbám*
- ✓ *území drsné Dražanské vrchoviny, teplé a úrodné údolí Boskovické brázdy s kopci a lesnatými výběžky Podorlické pahorkatiny*
- ✓ *na území jsou lokality obecné i zvláštní ochrany přírody*
- ✓ *na území mikroregionu se nacházejí 2 maloplošná chráněná území – Durana a Horní Bělá*

10. Správa mikroregionu

10.1 Aktéři regionálního rozvoje

Vytvoření základního institucionálního a partnerského rámce vztahů mezi aktéry regionálního rozvoje je klíčovou podmínkou pro rozvoj. Můžeme definovat tři základní role aktérů regionálního rozvoje, přičemž každý z aktérů může hrát i všechny tři role naráz v závislosti na konkrétním projektu nebo typu provozované činnosti.

Typy rolí:

- *Přímá role* znamená, že aktér vynaloží vlastní zdroje (lidské, materiální, finanční) na podporu příslušné rozvojové aktivity.
- *Koordinační role* spočívá ve schopnosti aktivně koordinovat činnosti aktérů zapojených do určitého projektu.
- *Iniciační role* znamená, že aktér aktivně vyhledává nové příležitosti a podněcuje nové činnosti v oblasti rozvoje území.

Klíčovými aktéry rozvoje na místní úrovni jsou obce. Jejich koordinační role ve venkovském prostoru je však negativně ovlivněna jejich roztříštěností. Proto se obce sdružují do dobrovolných svazků obcí. Rozvoj venkova ovlivňuje také přítomnost či nepřítomnost podnikatelských subjektů v obcích. Kromě toho, že podnikatelé vytvářejí pracovní místa pro obyvatele, přispívají také k uspokojování jejich potřeb. Nedílnou součástí venkovského prostoru jsou zemědělci. Ve spolupráci s obcí se často podílejí na údržbě prostředí a krajiny.

Spolupráce aktérů z různých sektorů je motivována právě jejich rozdíly. Každý má jiné předpoklady pro poskytování služeb a výkon jednotlivých společenských úloh. Spolupráce

potom pomáhá využívat silné stránky a eliminovat ty slabé. Význam spolupráce je mnohem větší především pro subjekty, kteří nemají dostatek kapacit pro vlastní rozvoj, jako například právě malé obce, neziskové organizace či drobní podnikatelé.

Hlavní aktéři regionálního rozvoje z území mikroregionu se proto sdružují v Místní akční skupině Partnerství venkova.

Definice MAS je následující:

„Místní akční skupina (MAS) je na politickém rozhodování nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj region, metodou LEADER. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z nástrojů je také aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků.“³⁷

Členy MAS Partnerství venkova aktuálně jsou³⁸:

LEDEKO, a.s.	akciová společnost
AGROSPOL, a. d.	družstvo
Josef Mahel	zemědělský podnikatel – FO
KORDO s.r.o.	společnost s ručením omezeným
EKOTERM CZ s.r.o.	společnost s ručením omezeným
Tomáš Toul	zemědělský podnikatel – FO
Ing. Petr Poláček	FO podnikající dle jiných zák. než živ. zák. a zák. o zemědělství
Hana Pokorná	FO podnikající dle živnostenského zákona
Josef Havránek	zemědělský podnikatel – FO
Josef Hartl	FO podnikající dle živnostenského zákona
FAN-CLUB "BOP KŘETÍNKÁ"	spolek
SDH Horní Smržov	organizační jednotka sdružení
Škola obnovy venkova Vísky	spolek
Orel jednota Velké Opatovice	organizační jednotka sdružení
Římskokatolická farnost Velké Opatovice	církevní organizace
MS Ochoza Vlkov	spolek
SK Cetkovice	spolek

³⁷ Zdroj: Národní síť MAS

³⁸ Zdroj: <http://www.maspartnerstvi.cz/o-nas/clenove-mas.html>

TJ Sokol Vanovice	spolek
Mikroregion Letovicko	svazek obcí
Svazek obcí Malá Haná	svazek obcí
Obec Vísky	obec
ZŠ Letovice	příspěvková organizace
MŠ Cetkovice	příspěvková organizace
ZŠ a MŠ Křetín	příspěvková organizace

10.2 ÚPD obcí a kraje

Krajská úroveň

Na úrovni kraje jsou nejvyšším stupněm územně plánovací dokumentace Zásady územního rozvoje (ZÚR). Pořizují je krajské úřady a vydávají zastupitelstva krajů formou opatření obecné povahy podle správního řádu ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. ZÚR zpřesňují a rozvíjejí cíle a úkoly územního plánování v souladu

s Politikou územního rozvoje ČR, určují strategii pro jejich naplňování a koordinují územně plánovací činnost obcí na území krajů.

Obsahem ZÚR jsou základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území krajů, plochy a koridory nadmístního významu a požadavky na jejich využití, plochy a koridory pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, a kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v území.

Mezi priority obsažené v ZÚR je podpora zapojení orgánů územního plánování kraje do spolupráce na utváření národních a nadnárodních plánovacích iniciativ, programů, projektů a aktivit, které ovlivňují rozvoj území kraje a vyžadují konkrétní územně plánovací prověření a koordinaci. Dále také Podpora pořízení a vydání územních plánů pro obce na území Jihomoravského kraje.

Aktuální Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje vydalo Zastupitelstvo Jihomoravského kraje na svém 33. zasedání konaném dne 17. září 2020 jako usnesení č. 2835/20/Z33. Zásady nabyly v platnost dne 31.10.2020³⁹.

Obecní úroveň

³⁹ Aktuální znění Zásad územního rozvoje JmK jsou ke stažení zde <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=381106&TypeID=2>

Z územního rozvoje kraje jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.

Tabulka 21: Přehled ÚPD obcí mikroregionu Malá Haná⁴⁰

Obec	rok pořízení/aktualizace ÚPD	Zpracovatel ÚPD
Borotín	2016	Ing. arch. Ladislav Brožek
Cetkovice	2017	Ing. arch. Ladislav Brožek
Malá Roudka	2009	Ing. arch. Ladislav Brožek
Světlá	2013	Ing. arch. Ladislav Brožek
Šebetov	2006	Ing. arch. Vlasta Šilhavá
Uhřice	2020	ARCHBRNO, s.r.o.
Úsobrno	2018	Ing. arch. Alena Košťálová
Vanovice	2018	ARCHBRNO, s.r.o.
Velké Opatovice	2017	Institut regionálních informací, s.r.o.

Obec **Borotín** má aktuální ÚPD z roku 2016, aktualizaci prozatím neplánují. V obci byly v roce 2011 dokončeny komplexní pozemkové úpravy. Další, částečné, se plánují ve spolupráci s SPÚ v souvislosti s budováním lokálního biocentra a biokoridoru v roce 2021. Co se týče stavebních pozemků v obci, tak ve vlastnictví obce jich příliš není.

Obec **Cetkovice** má aktuální ÚPD a v budoucnu obec plánuje i komplexní pozemkové úpravy. V obci není dostatek vhodných pozemků pro bydlení či rozvoj podnikání. V obci se nachází budova charakteru brownfieldu, jedná se o areál zemědělského družstva, ale v současnosti začíná jeho postupná obnova.

V obci **Malá Roudka** probíhá aktualizace ÚPD. Obec disponuje pozemky určenými k výstavbě, ovšem tyto pozemky jsou prozatím bez technické infrastruktury.

Obec **Světlá** plánuje aktualizaci své ÚPD. V obci neproběhly komplexní pozemkové úpravy a zatím nejsou ani v plánu. Většina pozemků, na území obce, vhodných k výstavbě je v soukromém vlastnictví. Obecní pozemku nejsou téměř žádné a o rozvoj zástavby na úkor orné půdy není zájem. V centru obce se nachází objekt tzv. Familí (bývalý panský dvůr), současný majitel se o nemovitost nestará.

Šebetov má zastaralý územní plán, avšak již pracuje na tvorbě nové ÚPD. Komplexní pozemkové úpravy v obci proběhly v roce 2017. Obec v současnosti nedisponuje volnými pozemky určenými k výstavbě, je to dáno poválečným vývojem a vyvlastněním majitele

⁴⁰ Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování

panství. Na území obce se nachází brownfield, budova bývalé sladovny, tato budova je ve vlastnictví soukromého majitele.

Obec **Uhřetice** má aktualizované ÚPD. Komplexní pozemkové úpravy proběhly na území obce v roce 2011.

Úsobrnice má aktuální ÚPD. Komplexní pozemkové úpravy v obci neproběhly a ani je obec prozatím neplánuje.

Obec **Vanovice** plánuje aktualizaci ÚPD v průběhu následujících dvou let. KPÚ obec nerealizovala, ale mají tento záměr v plánu. V obci není dostatek volných pozemků pro další rozvoj.

Město **Velké Opatovice** má poslední aktualizaci ÚPD za roku 2017 a v současné době připravuje nový územní plán, který se bude schvalovat v roce 2021. Komplexní pozemkové úpravy byly realizovány v k.ú. Svárov u Velkých Opatovic v roce 2016. Další KPÚ nejsou prozatím v plánu. Město nedisponuje volnými pozemky pro účel bydlení či podnikání. Na území Velkých Opatovic se nachází několik budov charakteru brownfieldu – bývalé středisko JDZ v k.ú. Bezděčín a bývalé rekreační středisko v k.ú. Velká Roudka. Zastupitelé uvádějí jako brownfield i budovu bývalého učiliště.

10.3 Meziregionální vztahy

Mikroregion Malá Haná, společně se sousedním mikroregionem Letovicko, je součástí Místní akční skupiny Partnerství venkova. V rámci tohoto partnerství a kooperace mezi obcemi se podařilo navázat blízké vztahy i s dalšími regiony. Jedná se o sousední Olešnicko, Kunštátsko-Lysicko, Svitavy a Boskovicko, které jsou součástí MAS Boskovicko+, dále například Poličsko v Pardubickém kraji. V rámci mezinárodní spolupráce lze vyzdvihnout zejména spolupráci se slovenskými partnery, mikroregion se tak stal součástí Evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) Společný región.

Co se týče samotných obcí mikroregionu, tak obec Borotín má družbu s městysem Borotín u Tábora od roku 1981. Cetkovice mají družbu s obcí Jeseník nad Odrou. Město Velké Opatovice má přeshraniční spolupráci s chorvatským městem Stari Grad a hasiči mají družbu s německým městem Elbingerode (SRN). Obec Malá Roudka má navázanou přeshraniční spolupráci se slovenskou obcí Voznica.

MIKROREGION LETOVICKO

Obrázek 15: Mapa působnosti MAS Partnerství venkova z.s.⁴¹

Shrnutí:

- ✓ *Klíčovými aktéry regionálního rozvoje jsou obce, podnikatelské subjekty a další organizace působící v regionu.*
- ✓ *Hlavní aktéři mikroregionu Malá Haná se sdružují do MAS Partnerství venkova z.s., aktuálně je zde zapsaných 24 členů.*
- ✓ *Pro regionální rozvoj je důležitá návaznost na ÚPD kraje.*
- ✓ *Většina obcí mikroregionu má aktualizovanou ÚPD nebo v současnosti na aktualizaci pracuje.*
- ✓ *Aktivně funguje kooperace mezi obcemi, regiony a výjimkou není ani přeshraniční spolupráce.*

⁴¹ Zdroj: <http://www.maspartnerstvi.cz/o-nas/mas-partnerstvi-venkova.html>

A.2 Závěry situační analýzy

Dobrovolný svazek obcí Malá Haná vznikl v roce 2001 s hlavní vizí v rozvoji regionů bez vytváření disparit a cílem navazovat spolupráci ve všech oblastech, jako je podnikání, ekonomika, sociální rozvoj obcí, rozvoj cestovního ruchu a venkovské turistiky nebo koordinace územního plánování. Mikroregion Malá Haná sestává z většího počtu menších obcí, čímž je území nejednotné a je zapotřebí využívat správné nástroje k jeho sjednocení.

Mikroregion se vyznačuje převážně nízkou hustotou osídlení. Průměrné rozlohy obcí (nezapočítáváme-li město Velké Opatovice) jsou nižší než krajský a celorepublikový průměr. Tato územní roztržitost je dána prostředím a přírodními podmínkami Dražanské vrchoviny. V mikroregionu jsou zastoupeny obce s počtem obyvatel v rozmezí od 200-4999 obyvatel rozdělené do 3 kategorií, přičemž do té nejvyšší spadá pouze město Velké Opatovice.

V mikroregionu dominuje populace v produktivním věku, avšak i zde se projevuje celorepublikový trend stárnutí populace. Dle současných dostupných dat můžeme konstatovat, že vzdělanostní struktura obyvatel mikroregionu roste, a dokonce ani nezaostává za úrovní vyšších územních celků. S rostoucí vzdělaností a počtem obyvatel v produktivním věku narůstá poptávka po zaměstnání a pracovních příležitostech v regionu a nedostatek volných pracovních míst může i nadále způsobovat odliv obyvatel do větších měst.

Přestože míra nezaměstnanosti ve sledovaných letech klesla téměř na polovinu, poptávka po zaměstnání v regionu stále převyšuje nabídku. Na území mikroregionu převažuje průmysl, stavebnictví a v těsném závěsu zemědělství, lesnictví a rybářství. Největší podíl podnikatelských subjektů je evidováno ve městě Velké Opatovice, dále jsou to Cetkovice a Šebetov. Současná situace je obecně nepříznivá pro rozvoj drobného podnikání, které sebou může přinášet kromě pracovních příležitostí i růst kvality občanské vybavenosti v malých obcích.

Mikroregion Malá Haná protínají dvě silnice II. třídy, na které jsou napojené silnice III. tříd. Komunikace II/374 je nejvytíženější silnicí v regionu. Mikroregionem také prochází železniční trať Českých drah č. 262 Skalice nad Svitavou – Česká Třebová. Železniční trať je pouze místního významu, ale IDS JmK zajišťuje navázání velkého množství spojů ve všech obcích. Dochází k postupné modernizaci stávající silniční sítě, stále diskutovaným problémem ale zůstává příprava dostavby rychlostní silnice R 43, díky které by došlo k napojení obcí mikroregionu na krajské město.

Území Malé Hané disponuje dostatečnou kapacitou kvalitních vodních zdrojů. Většina obcí v mikroregionu je zásobena vodou z přivaděče Velké Opatovice – Boskovice. Obec Světlá má na svém území 6 kopaných studní. Obec Uhřetice, Úsobrnice a Malá Roudka mají vlastní vodovody, které jsou v majetku svazku VAK. V současné době mají obce spíše zpracované návrhy na koncepci vybudování ČOV, významní producenti odpadních vod v regionu již ČOV mají. Většina obcí mikroregionu je plynofikována. Za účelem efektivního odpadového hospodářství byl založen dobrovolný svazek obcí Technické služby Malá Haná, který nyní sdružuje 25 obcí.

Úroveň školství v mikroregionu odpovídá velikostní struktuře obcí. Ve většině obcí je zastoupena alespoň MŠ a navazující ZŠ. Za dalším vzděláním musí děti dojíždět do větších

měst. Střediskem vybavenosti mikroregionu je město Velké Opatovice, kde se nachází i jediná střední škola na území. Zdravotní péče na území Malé Hané není ideální, občané musí ve většině případů za lékařskou péčí dojíždět. Ordinance praktických a dětských lékařů fungují pouze v Šebetově a Velkých Opatovicích.

Občanská vybavenost je ve většině obcí na dobré úrovni. Sportovní a společenské akce jsou ve většině případů pod taktovkou místních spolků. Každá obec mikroregionu disponuje dětským hřištěm a venkovním sportovištěm. Území Malé Hané je i turisticky velmi zajímavé. Na bohatou historii v jednotlivých obcích navazuje právě cestovní ruch a s ním spojené kulturní památky. Území mikroregionu se nachází v nejčistším okresu České republiky, v úrodném údolí boskovické brázdy. Právě zdejší terény mohou vylákat především turisty a tak spolu s péčí o životní prostředí je snaha udržet krajinu pestrou a estetickou a přispět tak i k rozvoji cestovního ruchu.

1. SWOT analýza

Analýza SWOT nabízí souhrnné hodnocení situační analýzy území, vztahů a jevů. Dle metodiky pro zpracování analýzy SWOT je vhodné identifikování silných (S) a slabých stránek (W), které vycházejí z vnitřních dispozic jednotlivých obcí a sumarizují se zde za celý mikroregion. Dále příležitosti (O) a hrozby (T), které vycházejí z vnějšího okolí a mohou brzdit rozvoj mikroregionu. Jednotlivé níže uvedené jevy jsou řazeny prioritně dle důležitosti a významu.

Mikroregiony mají velmi omezené možnosti řešení negativních jevů a případných hrozeb zejména z oblastí, které spadají do kompetencí státu jako jsou legislativní změny, hospodářská a finanční situace, infrastruktura na národní a mezinárodní úrovni, sociální a politické změny. Dále jsou to nástroje strukturální politiky EU, ČR, které však naopak mohou pro mikroregion představovat příležitosti.

Tabulka 22: SWOT analýza⁴²

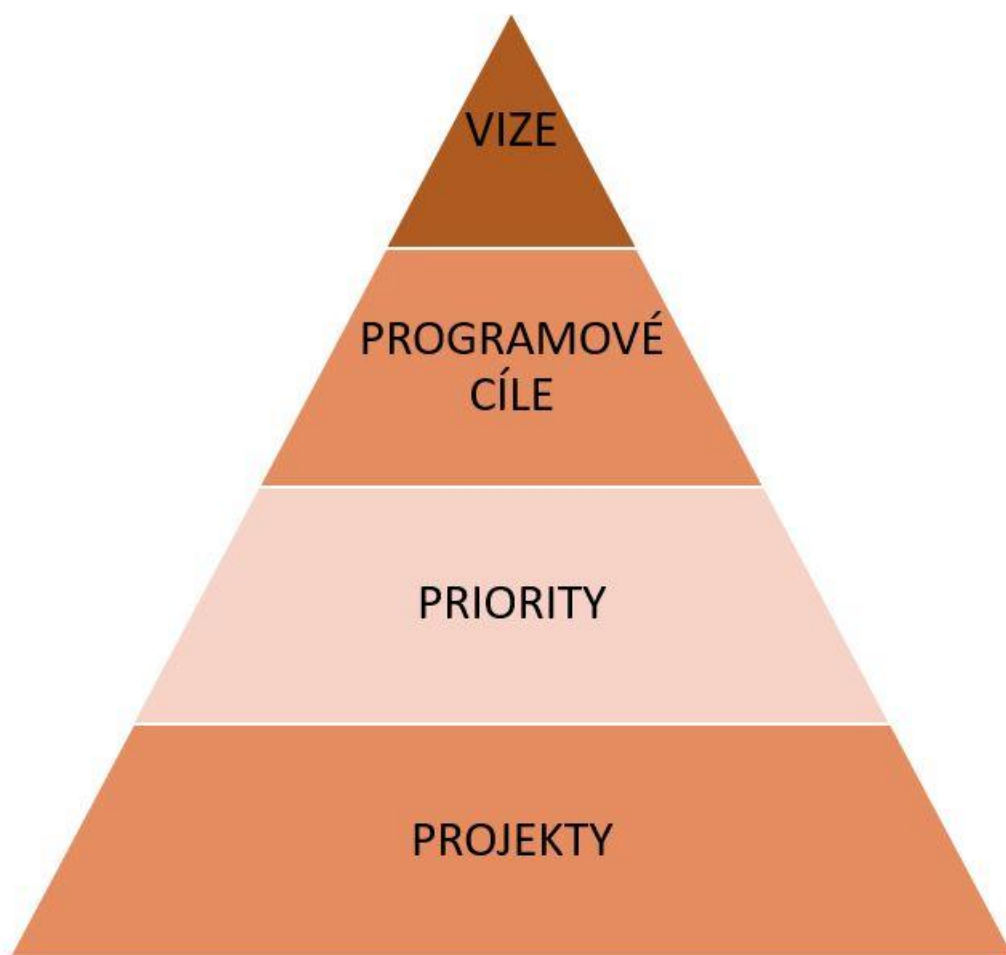
VNITŘNÍ ANALÝZA	
SILNÉ STRÁNKY (Strengths)	SLABÉ STRÁNKY (Weaknesses)
1. Atraktivní a kvalitní životní prostředí	1. Horší dopravní obslužnost
2. Vybavenost pro sport a volný čas	2. Špatný stav místních komunikací
3. Dobré půdní podmínky pro zemědělství	3. Chybějící kanalizace a ČOV
4. Kulturní tradice a spolkový život	4. Migrace obyvatel za prací
5. Vzájemná kooperace členských obcí	5. Problémy s výstavbou R 43
6. Potenciál pro rozvoj cestovního ruchu	6. Nedostatek obecních pozemků
7. Nízká nezaměstnanost	7. Nedostatečná občanská vybavenost a služby
8. Využívání SMART řešení	8. Vybavenost pro sport v zimním období
9. Kvalitní pitná voda	9. Propagace místní produkce
10. Schopnost čerpání dotací	10. Obtížné podmínky pro malé podnikatele
VNĚJŠÍ ANALÝZA	
PŘÍLEŽITOSTI (Opportunities)	HROZBY (Threats)
1. Spolupráce mezi regiony	1. Potíže v oblasti zemědělství a lesnictví
2. Podpora regionálních producentů	2. Nedostupnost investičních prostředků
3. Podpora podnikání ve sféře služeb	3. Administrativní zátěž a náročnost
4. Vybudování dálnice R43	4. Ztráta zájmu občanů o dění v regionu
5. Využívání inovací a SMART řešení	5. Stav krajských komunikací
6. Optimalizace systému veřejné dopravy	6. Závislost na ekonomické situaci ČR
7. Rostoucí úroveň vzdělanosti	7. Nedostatečné uplatnění kvalifikovaných občanů
8. Zlepšující se informovanost a zájem občanů	8. Pokles zájmu turistů
9. Podpora venkovské turistiky	9. Nárůst sociálně patologických jevů
10. Programy pro rozvoj venkova	10. Znečišťování ovzduší

⁴² Zdroj: Vlastní zpracování

B. Návrhová část

Návrhová část vychází z výsledků situační analýzy území včetně výsledků dotazníkového šetření. Špičkou pomyslné pyramidy je určit vizi, tedy zformulovat dlouhodobé cíle a směry, jakými se bude obec v následujících letech ubírat. Vize je tedy žádoucí budoucí stav, kterého má být v území dosaženo.

Na vizi navazují programové cíle, které vizi konkretizují a jsou opřeny o jednotlivá opatření, která též můžeme nazvat jako priority, které vedou k dosažení vytyčených cílů. Na opatření navazují jednotlivé aktivity, které jsou popsány v podobě konkrétních projektů, které nastartují rozvoj v řešených oblastech. Pro lepší představu je hierarchie výše uvedeného znázorněna na následujícím obrázku.

Obrázek 16: Schéma implementace návrhové části⁴³

⁴³ Zdroj: Vlastní zpracování

B.1 Vize rozvoje mikroregionu

Strategická vize je ideální obrazem budoucnosti mikroregionu. Jedná se o stav, kterého by mělo být dosaženo v roce 2027. Vize musí být realistická, musí vycházet z analýzy mikroregionu, nesmí podceňovat rozvojový potenciál mikroregionu.

Vize navazuje na předešlou SWOT analýzu, protože zohledňuje právě potenciál mikroregionu – jak jeho silné stránky, tak také slabé a stejně je to i s příležitostmi, které by region mohl v následujícím období využít a které hrozby by měl případně potlačit.

Na základě SWOT analýzy mikroregionu bude vhodné zaměřit se zejména na:

- Péči o životní prostředí a památky
- Zachování a zlepšování zemědělské produkce
- Zkvalitnění silniční sítě a dopravní dostupnosti
- Podporu rozvoje technické infrastruktury
- Prostor pro podnikání a vzdělanost obyvatel
- Zachování zájmu občanů o aktivity a činnost spolků
- Udržení atraktivity pro cestovní ruch

Shrnutím výše uvedeného dostaneme vizi rozvoje mikroregionu Malá Haná pro období 2021-2025:

Mikroregion Malá Haná bude v roce 2027 územím s kvalitní technickou infrastrukturou v prostředí se zachovalým krajinným rázem, jehož potenciál je využíván pro růst zemědělské produkce, a podporou drobných podnikatelů. Vznikne atraktivní region pro život a rozvoj cestovního ruchu.

1. Rozvojové oblasti a cíle pro období 2021-2027

Rozvojové oblasti vychází z vize rozvoje regionu. Jde o soubor oblastí vyplývajících ze SWOT analýzy. V každé z oblastí je třeba klást důraz na podporu silných stránek s využitím všech příležitostí, a naopak na efektivní eliminaci slabých stránek ve snaze vyhnout se rizikům.

Dle znění vize rozvoje mikroregionu: „*Mikroregion Malá Haná bude v roce 2025 územím s kvalitní technickou infrastrukturou v prostředí se zachovalým krajinným rázem, jehož potenciál je využíván pro růst zemědělské produkce, a podporou drobných podnikatelů. Vznikne atraktivní region pro život a rozvoj cestovního ruchu*“, je možné stanovit pět základních oblastí pro požadavky na rozvoj.

Hlavním cílem v oblasti **infrastruktury** je její konstantní zkvalitňování. Můžeme sem zařadit například dobudování kanalizací a čističek odpadních vod, rekonstrukce silniční sítě, podporu výstavby rychlostní silnice R 43 nebo výstavbu nových chodníků a míst pro přecházení.

V oblasti **občanské vybavenosti** je cílem vytvářet území přitažlivé pro život a snižovat tak migraci obyvatel do větších měst, kde občané nachází větší uspokojení pro potřeby dnešního moderního života. Dosáhnout takového cíle je možné podporou vzniku sítě služeb, nabídkou bohatšího kulturního života a prostoru pro sport a jiné aktivity. Nástrojem pro dosažení těchto cílů je i využívání vhodných dotačních programů a získání potřebných finančních prostředků pro rozvoj.

Oblast **ekonomika a trh práce** má za cíl nadále snižovat nezaměstnanost. Se zvyšující se kvalifikací pracovníků roste poptávka na trhu práce. Podporou malého a středního podnikání dojde jednak k zabránění zvýšeného odlivu obyvatel za prací do větších měst a obcí a také ke zrychlení hospodářského růstu v regionu.

Zvyšováním efektivity činností v oblasti **zemědělství a lesnictví** a podporou produkce a propagace regionálních produktů je věnována pozornost rozvoji hlavní role mikroregionu. Hlavním cílem oblasti je s růstem zemědělské činnosti současně zachovat vysokou kvalitu životního prostředí.

V oblasti **péče o životní prostředí** je kladen důraz na zachování krajinného rázu regionu, kvalitního ovzduší a čistoty. Ochrana a udržování životního prostředí bude podporována budováním biocenter a biokoridorů, tůní nebo plánovanými revitalizacemi rybníků.

Přehled rozvojových oblastí a cílů je v následující tabulce.

Tabulka 23: Rozvojové oblasti a cíle pro období 2021-2025⁴⁴

NÁZEV OBLASTI	PRIMÁRNÍ ZAMĚŘENÍ	CÍL
O1. Infrastruktura	řešení infrastruktury	CÍL 1: Zkvalitnění a rozšíření infrastruktury.
O2. Občanská vybavenost	sociální rozvoj obcí, občanská vybavenost, kultura, sport, cestovní ruch	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.
O3. Ekonomika a trh práce	podpora malého a středního podnikání, zvýšení hospodářského růstu a konkurenceschopnosti	CÍL 3: Zvýšení hospodářského růstu.
O4. Zemědělství a lesnictví	podpora efektivity produkce, propagace regionálních produktů	CÍL 4: Efektivita a diverzifikace zemědělských činností a podpora lesnictví.
O5. Péče o krajinu a životní prostředí	péče o životní prostředí	CÍL 5: Udržení a ochrana životního prostředí

2. Priority rozvoje

Na základě vize rozvoje mikroregionu bylo definováno 5 klíčových oblastí s vytyčením cílů, kterých by mělo být v rámci rozvoje dosaženo. Směry, které určují způsob dosažení konkrétních cílů, označujeme jako priority rozvoje. U některých priorit samozřejmě dochází k prolínání s více oblastmi, tyto jsou v závorce označeny příslušnou oblastí, s jejímž cílem se priorita shoduje.

Oblast 1: Infrastruktura

CÍL 1: Zkvalitnění a rozšíření infrastruktury.

Priority:

- 1.1 Zkvalitnění či rozšíření místních komunikací
- 1.2 Zkvalitňování či rozšíření technické infrastruktury (O2)
- 1.3 Dobudování kanalizace a zajištění čištění odpadních vody (O2)
- 1.4 Výstavba a modernizace stezek pro pěší, chodníků, cyklostezek a autobusových zastávek (O2)
- 1.5 Zásobování kvalitní pitnou vodou (O2)
- 1.6 Modernizace veřejného osvětlení a rozhlasu (O5)

⁴⁴ Zdroj: Vlastní zpracování

Oblast 2: Občanská vybavenost

CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.

Priority:

- 2.1 Vybudování a zkvalitnění prostorů pro sportovní využití a kulturu
- 2.2 Modernizace budov mateřských a základních škol a dalších obecních budov
- 2.3 Podpora kulturních, společenských a sportovních akcí
- 2.4 Budování obecních nájemních bytů, startovacích bytů či bytů pro sociálně znevýhodněné osoby
- 2.5 Zlepšování podmínek v rámci lékařské péče a zdravotních služeb
- 2.6 Budování dobrých mezilidských vztahů v obcích i na úrovni regionu

Oblast 3: Ekonomika a trh práce

CÍL 3: Zvýšení hospodářského růstu.

Priority:

- 3.1 Podpora malých a středních podnikatelů, především se zaměřením na lokální produkci
- 3.2 Zvyšování kvalifikace obyvatel na trhu práce s respektováním aktivit regionu (O2)
- 3.3 Zlepšení prezentace místních produktů
- 3.4 Zajištění dostupnosti pracovních pozic a uplatnění pro kvalifikované skupiny obyvatel (O2)
- 3.5 Udržení a zvyšování atraktivity území pro mladé (O2)

Oblast 4: Zemědělství a lesnictví

CÍL 4: Efektivita a diverzifikace zemědělských činností a podpora lesnictví.

Priority:

- 4.1 Rozvoj prvků systému ekologické stability a zachování krajinného rázu území (O5)
- 4.2 Propagace regionálních produktů (O3)
- 4.3 Využívání moderních a ekologicky šetrných technologií
- 4.4 Údržba a obnova polních a obslužných cest
- 4.5 Podpora diverzifikace činností v zemědělství
- 4.6 Podpora efektivního a udržitelného hospodaření v lesích

O5: Péče o krajinu a životní prostředí

CÍL 5: Udržení a ochrana životního prostředí.

Priority:

- 5.1 Budování biocenter a biokoridorů (O4)
- 5.2 Udržení čistoty ovzduší
- 5.3 Zlepšené koncepce odkanalizování a čištění odpadních vod (O1)
- 5.4 Revitalizace a budování tůní a rybníků
- 5.5 Využívání energeticky úsporných řešení
- 5.6 Protipovodňová a protierozní opatření – efektivní hospodaření se srážkovými vodami

3. Rozvojové projekty

Lokalita	Název	Označení priority	Odpovědnost	Náklady (v Kč)	Termín realizace
Borotín	Rekonstrukce MŠ	2.2, 2.4 a 5.5	obec	10 mil.	2022
	Víceúčelové hřiště	2.1, 2.3 a 3.5	obec	1,5 mil.	2024
	Zateplení MŠ	2.2 a 5.5	obec	1,5 mil.	2021
	Inženýrské sítě	1.2 a 3.5	obec	10 mil.	2021
	Chodník	1.4	obec	1 mil.	2022
	Místo pro přecházení	1.4	obec	750 tis.	2023
	Rekonstrukce domu č.p. 42	2.4 a 5.5	obec	3 mil.	2023
	Modernizace osvětlení a rozhlasu	1.6 a 5.5	obec	800 tis.	2022
	Revitalizace rybníka	4.1 a 5.4	obec	dle potřeby	2024
	Vybudování biocentra	4.1 a 5.1	SPÚ/obec	19 mil.	2021
	Protipovodňová opatření	5.6	obec	2 mil.	2022-2024
Cetkovice	Bezbariérovost OU	2.2 a 5.5	obec	3,5 mil.	2021-2022
	Rekonstrukce ZŠ	2.2 a 5.5	obec	3,5 mil.	2022
	Víceúčelové hřiště	2.1, 2.3 a 3.5	obec	1 mil.	2025
	Podpora vzniku nových spolků	2.3 a 2.6	obec	100 tis.	2021-2027
	Přírodní zahrada v MŠ	2.2 a 3.5	obec	500 tis.	2024
	Inženýrské sítě	1.2 a 3.5	obec	8 mil.	2023

	Místní komunikace	1.1	obec	3,5 mil.	2021-2023
	Oprava autobusových zastávek	1.4	obec	1 mil.	2024
	Výstavba bytového domu	2.4, 3.5 a 5.5	obec	dle potřeby	2025
	Revitalizace 1. rybníka	4.1 a 5.4	obec	3 mil.	2022
	Revitalizace 2. rybníka	4.1 a 5.4	obec	3 mil.	2023-2024
Světlá	Víceúčelové hřiště	2.1, 2.3 a 2.6	obec	1,5 mil.	2025
	Rekonstrukce KD a OÚ	2.2 a 5.5	obec	1 mil.	2022-2023
	Oprava domu čp. 38	2.2 a 5.5	obec	2 mil.	2020-2022
	Realizace 2. vrtu	1.6	obec	1 mil.	2020-2021
	Místní komunikace	1.1	obec	5 mil.	2023
	Revitalizace rybníka	5.4	obec	1 mil.	2021-2024
	Poldr	5.6	obec	1 mil.	2025
	Odpadové hospodářství	2.4	obec	750 tis.	2021-2026
Uhřice	Rekonstrukce ZŠ	2.2, 3.5 a 5.5	obec	5 mil.	2022
	Oprava KD	2.2, 2.3, 3.5 a 5.5	obec	2 mil.	2024
	Výstavba hasičské zbrojnice	2.2	obec	3 mil.	2021
	Naučná stezka	2.1 a 3.5	obec	500 tis.	2023
	Vodovodní přípojka	1.6	obec/VAK	5 mil.	2022

	Vybudování místa pro přecházení	1.4	obec	1 mi.	2023
	Revitalizace rybníka	4.1 a 5.4	obec	1,5 mil.	2022
	Vybudování tůní	4.1 5.4	obec	1 mil.	2025
Úsobrno	Vybudování rozhledny	2.1 a 3.5	obec/Lesy ČR	5 mil.	2023
	Volnočasový areál	2.1 a 3.5	obec	2 mil.	2024
	Rekonstrukce kulturního sálu	2.1 a 3.5	obec	500 tis.	2021
	Technická infrastruktura k novým RD	1.2 a 3.5	obec	5 mil.	2022
	Vybudování místa pro přecházení	1.4	obec	1 mi.	2023
	Výstavba obecních bytů	1.2, 3.5 a 5.5	obec	4 mi.	2025
	Naučná stezka	2.1	obec	600 tis.	2024
	Obnovení tělocvičny	2.1 a 5.5	obec	3 mil.	2022-2023
	Zemědělská technika	4.3	obec	dle potřeby	dle potřeby
Vanovice	Rozšíření a rekonstrukce vodovodu	1.2. a 1.5	obec	10 mil.	2021-2025
	Domovní ČOV a septiky	1.3	obec	3 mil.	2025
	Komunikace a točna u Dolního rybníka	1.1	obec	2 mil.	2024
	Zasítování stavebních pozemků	1.2 a 3.5	obec	10 mil.	2022
	Zalesňování vykácených lesů	4.6	obec	1 mil.	dle potřeby

	Rozšíření školní družiny	2.2 a 3.5	obec	2 mil.	2024
	Byty po seniory	2.4	obec	2,2 mil.	2025
	Školní kuchyň	2.2	obec	2 mil.	2024
Velké Opatovice	Rekonstrukce silnice – přechod pro chodce a místa pro přecházení	1.1 a 1.4	město	1,7 mil.	2021-2022
	Rekonstrukce MK Mládežnická – silnice, chodníky, veřejné osvětlení, parkovací místa	1.1., 1.4, 1.6. a 5.5	město	6,5 mil.	2021-2022
	Rekonstrukce autobusové zastávky nám. Osvobození	1.4	město	1,35 mil.	2021-2022
	Vybudování nových parkovacích míst Žleb	1.1	město	1,5 mil.	2021-2022
	Vybudování inženýrských sítí RD Hliníky	1.2 a 3.5	město	28 mil.	2021
	Nová čerpací stanice – kanalizační výtlak Pod Dubím	1.2	město	4,5 mil.	2021
	Rekonstrukce venkovního sportoviště u ZŠ I. etapa	2.1, 2.3 a 3.5	město	6,5 mil.	2021
	Rekonstrukce dílen ZŠ Velké Opatovice	2.2, 3.5 a 5.5	město	3 mil.	2021
	Vybudování veřejného WC	2.2 a 5.2	město	1,3 mil.	2021-2022
	Rekonstrukce veřejného	1.6 a 5.5	město	2,1 mil.	2021-2022

	osvětlení v městské části Šraňky				
	Rekonstrukce fasády na ubytovně města	2.2 a 5.5	město	4,5 mil.	2022-2024
	Sociální bydlení – nové byty	2.2, 2.4 a 5.5	město	32 mil.	2022-2025
	Rekonstrukce veřejného osvětlení Hliníky	1.6 a 5.5	město	3,5 mil.	2022-2023
	Rekonstrukce sociálního zařízení pavilonu C na ZŠ	2.2 a 5.5	město	12 mil.	2022-2023
	Rekonstrukce vnitřních rozvodů 1. MŠ	2.2 a 5.5	město	15 mil.	2022-2023
	Rekonstrukce centrálních šaten ZŠ	2.2 a 5.5	město	4 mil.	2022-2025
	Rekonstrukce venkovního sportoviště u ZŠ II. etapa	2.1, 2.3 a 3.5	město	12 mil.	2022-2027
	Rekonstrukce školní zahrady 1. a 2. MŠ	2.2 a 3.5	město	3 mil.	2022-2025
	Rekonstrukce zámecké zdi – postupně	2.1, 2.2, 2.3 a 2.6	město	15 mil.	2022-2027
	Rekonstrukce střechy městského úřadu – zámek	2.2, 5.5	město	6,5 mil.	2022-2025
Šebetov	Zkvalitnění nakládání s odpadními vodami	1.3	obec	40 mil.	2021-2025
	Vytvoření nových lokalit na	2.4 a 5.5	obec	20 mil.	2021-2025

	výstavbu RD				
	Vybudování víceúčelového hřiště pro potřeby sportovního využití mládeže a veřejnosti	2.1, 2.3 a 3.5	obec	5 mil.	2021-2025
Malá Roudka	Oprava místních komunikací	1.1	obec	2,5 mil.	2021-2022
	Výstavba cyklostezky či chodníku mezi Malou Roudkou a Skočovou Lhotou	1.4, 2.1 a 3.5	obec	2 mil.	2022-2023
	Rekonstrukce propustků	1.3 a 5.6	obec	1,5 mil.	2021-2023
	Vybudování točny k novostavbám	1.1	obec	700 tis.	2021-2022
	Částečná rekonstrukce OÚ	2.2 a 5.5	obec	500 tis.	2022-2023
	Koupě nemovitosti	2.4	obec	400 tis.	2021-2022
	Rekonstrukce osvětlení	1.6 a 5.5	obec	dle potřeby	2025-2026
	Domovní čističky	1.3	obec	500 tis.	2022-2024
	Pořízení štěpkovače	4.3 a 4.6	obec	250 tis.	2021-2022
	Vybudování inženýrských sítí k parcelám ve Skočové Lhotě	1.2 a 3.5	obec	dle potřeby	2024-2026
	Rekonstrukce Výletišť	2.1, 2.3 a 3.5	obec	10 mil.	2021-2022
	Částečná rekonstrukce víceúčelového hřiště	2.1, 2.3 a 3.5	obec	100 tis.	2021-2022
	Pořízení hracích prvků na dětské	2.1, 2.3 a 3.5	obec	100 tis.	2021-2022

	hřiště				
	Oprava drobných sakrálních staveb	2.2	obec	100 tis.	2022-2023
	Podpora konání kulturních akcí pro občany	2.3, 2.6 a 3.5	obec	dle potřeby	2021-2030
	Podpora spolkům	2.3 a 2.6	obec	dle potřeby	2021-2030

4. Soulad se strategickými cíli strategie rozvoje kraje

Dle aktualizace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje z roku 2020 bylo stanoveno 5 globálních cílů, s jejichž specifickými cíli musí být cíle mikroregionu Malá Haná ve shodě. Přiřazení strategických cílů mikroregionu k cílům JmK je v následující tabulce.

Globální cíl JmK	Specifický cíl JmK	Cíl mikroregionu Malá Haná
Zvýšit konkurenceschopnost regionální ekonomiky v evropském a globálním měřítku prostřednictvím rozvoje znalostní ekonomiky v klíčových/strategických odvětvích kraje, vysoké atraktivity regionu pro zahraniční investice a fungujícího segmentu malých a středních firem	Zvýšit inovační výkonnost regionální ekonomiky a zařadit JmK mezi nejvíce inovativní regiony EU	CÍL 3: Zvýšení hospodářského růstu.
	Vytvořit podmínky pro dynamický rozvoj malého a středního podnikání	CÍL 3: Zvýšení hospodářského růstu.
	Zvýšit efektivitu marketingu JmK z hlediska všech potenciálních cílových skupin	CÍL 3: Zvýšení hospodářského růstu. CÍL 4: Efektivita a diverzifikace zemědělských činností.
Zkvalitněním poskytovaných veřejných služeb vytvořit podmínky pro rozvoj všech skupin obyvatel	Zajistit kvalitní a dostupné sociální služby a zdravotní péči pro seniory	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.
	Posílit význam a zvýšit zájem obyvatel o celoživotní vzdělávání	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování. CÍL 3: Zvýšení hospodářského růstu.
	Zvýšit vzdělanost obyvatel kraje a prohloubit její vazbu na trh práce	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování. CÍL 3: Zvýšení hospodářského růstu.
	Optimalizovat síť a zvýšit kvalitu služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.
	Posílit atraktivitu bydlení v kraji pro přicházející pracovníky, jejich rodiny a studenty	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.
	Zlepšit poskytování zdravotní péče a zlepšit zdravotní stav obyvatel	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.
	Zvýšit efektivitu a zlepšit obraz veřejné správy	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.
	Vytvořit kvalitní a kapacitní	CÍL 1: Zkvalitnění a rozšíření
Vybudovat kvalitní,	Vytvořit kvalitní a kapacitní	CÍL 1: Zkvalitnění a rozšíření

dostatečně kapacitní a dlouhodobě udržitelnou páteřní dopravní a technickou infrastrukturu kraje	páteřní infrastrukturu pro silniční a cyklistickou dopravu	infrastruktury.
	Zmodernizovat a zkvalitnit páteřní infrastrukturu pro kolejovou dopravu	CÍL 1: Zkvalitnění a rozšíření infrastruktury.
	Zlepšit napojení Brna na evropská centra a posílit propojení s letištěm Vídeň	CÍL 1: Zkvalitnění a rozšíření infrastruktury.
	Zajistit dostatečně kapacitní a dlouhodobě udržitelné zásobování pitnou vodou	CÍL 1: Zkvalitnění a rozšíření infrastruktury.
	Vytvořit fungující systém ochrany sídel před povodněmi	CÍL 1: Zkvalitnění a rozšíření infrastruktury. CÍL 5: Udržení a ochrana životního prostředí.
	Zajistit udržitelné zásobování a využívání energií	CÍL 1: Zkvalitnění a rozšíření infrastruktury.
Stabilizovat znevýhodněné části kraje z hlediska jejich vybavenosti, ekonomického a sociálního rozvoje a využití krajiny	Zajistit adekvátní a ekonomicky udržitelnou vybavenost území veřejnými službami	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.
	Zvýšit kvalitu a kompetenci místní samosprávy jako základního předpokladu a současně nástroje řešení problému zaostávání znevýhodněných částí kraje	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.
	Zvýšit konkurenceschopnost místních podnikatelů a jejich napojení na vnější trhy a rozšířit nabídku pracovních příležitostí	CÍL 3: Zvýšení hospodářského růstu.
	Zkvalitnit napojení na regionální a nadregionální rozvojová centra a osy a infrastrukturní vybavenost měst a obcí	CÍL 2: Zvýšení přitažlivosti mikroregionu a zabránit tak vylidňování.
	Stabilizovat krajinu s ohledem na její produkční funkci i z hlediska jejích přírodních hodnot a zvýšit udržitelnost, konkurenceschopnost a image zemědělství jako strategického odvětví z hlediska místní ekonomiky (vč. navazujících odvětví) i péče o krajinu	CÍL 4: Efektivita a diverzifikace zemědělských činností. CÍL 5: Udržení a ochrana životního prostředí.